

ข่าวเนติบัณฑิตยสภา

ศูนย์ประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา / THE BAR ASSOCIATION INFORMATION CENTER

เดือนพฤษภาคม ๒๕๖๐ ปีที่ ๓๐ ฉบับที่ ๓๓๘ ■ โทร. ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๑๐, ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๐๑-๗

<http://www.thethaibar.or.th>

ข่าว เนติบัณฑิตยสภา

เปิดการอบรมเชิงปฏิบัติการพนักงานเนติบัณฑิตยสภา

หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ เลขาธิการเนติบัณฑิตยสภา เป็นประธานในการกล่าวเปิดการอบรมเชิงปฏิบัติการผู้อำนวยการกองและหัวหน้าแผนกเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนเงินเดือน เพื่อเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนงานและงบประมาณของพนักงานเนติบัณฑิตยสภา ณ ห้องประชุมท้าวชिरารุช ชั้น ๒ อาคารเนติบัณฑิตยสภา เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๐ โดยมีนางเมทินี ชโลธร รองเลขาธิการเนติบัณฑิตยสภาและประธานคณะกรรมการบริหารทรัพยากรบุคคลของเนติบัณฑิตยสภา ร่วมรับฟังรายละเอียดในการอบรมฯ ด้วย

“วันวิสาขบูชา วันสำคัญสากลของสหประชาชาติ”

วันวิสาขบูชา ตรงกับ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ความหมาย คำว่า “วิสาขบูชา” หมายถึง การบูชาในวันเพ็ญเดือน ๖ วิสาขบูชา ย่อมาจาก “วิสาขปุณณมีบูชา” แปลว่า “การบูชาในวันเพ็ญเดือนวิสาขะ” อันเป็นเดือนที่สองตามปฏิทินของอินเดีย ซึ่งตรงกับวันเพ็ญเดือน ๖ ตามปฏิทินจันทรคติของไทย และมักตรงกับเดือนพฤษภาคมหรือมิถุนายนตามปฏิทินจันทรคติของไทย ในประเทศไทย ถ้าปีใดมีเดือน ๘ สองหน ก็เลื่อนไปทำในวันเพ็ญเดือน ๗ แต่ประเทศอื่นที่นับถือพระพุทธศาสนาเถรวาท และไม่ได้ถือคติตามปฏิทินจันทรคติไทย จะจัดพิธีวิสาขบูชาในวันเพ็ญเดือน ๖ แม้ในปีนั้นจะมีเดือน ๘ สองหนตามปฏิทินจันทรคติไทยก็ตาม ส่วนในกลุ่มชาวพุทธมหายานบางนิกายที่นับถือว่าเหตุการณ์ทั้ง ๓ นั้นเกิดในวันต่างกันไป จะมีการจัดพิธีวิสาขบูชาต่างวันกันตามความเชื่อในนิกายของตน ซึ่งไม่ตรงกับวันวิสาขบูชาตามปฏิทินของชาวพุทธเถรวาท

วันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญยิ่งทางพระพุทธศาสนา เพราะเป็นวันที่พระพุทธเจ้า ประสูติ คือเกิด ได้ตรัสรู้คือสำเร็จ ได้ปรินิพพานคือดับ เกิดขึ้นตรงกันทั้ง ๓ คราวคือ

เครื่องทรงสำหรับตุ๊กตาร้อน เป็นเครื่องต้นอย่างพระมหากษัตริย์ ทำด้วยทองคำลาย ประดับเพชรและมณีต่าง ๆ มงกุฎที่ทรงเป็นเทริด ยอดประดับเพชรเม็ดใหญ่ เครื่องทรงนี้เปลี่ยนในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๔

(ภาพหน้าปก : ช่างจากสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๗ วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๙)

* อัยการพิเศษฝ่าย สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายประเมินผล สำนักงานวิชาการ, อนุกรรมการประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภา, บรรณาธิการจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภา ผู้เรียบเรียง
** เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภา

ข่าวเนติบัณฑิตยสภา เดือน พฤษภาคม ๒๕๖๐ ปีที่ ๓๐ ฉบับที่ ๓๓๔

สารบัญ

๓ สารบัญ รายชื่อผู้จัดทำ เนื่องจากปก

๔ เนื่องจากปก

๕ ปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่น่าสนใจ

๖ คำพิพากษาฎีกาที่น่าสนใจ

๑๐ เจาะฎีกาเด่น

๑๒ ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย

๑๔ บทความเรื่อง “กฎหมายที่ควรสนใจ” ตอนจบ

๑๖ ข้อสอบพร้อมธงคำตอบในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๕๘ (สนามใหญ่) วิชาฎีกาหมายอาญาและกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ วันเสาร์ที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๙ ข้อ ๖ - ๑๐

๒๒ มุมข่าว

๒๔ บรรณาธิการแถลง

คณะผู้จัดทำ อนุกรรมการประชาสัมพันธ์ **ที่ปรึกษา** นายชัยวัฒน์ เกตุปริชาสวัสดิ์ **ประธานฝ่ายอำนวยการ** นายสัตยา อรุณธำริ รองประธานฝ่ายอำนวยการ ● นายฤกษ์ บุนยสมิต **ฝ่ายอำนวยการ** นายสุรพันธ์ ทิมกระจ่าง ● นายปรเมศวร์ อินทรชุมนุม ● นายมันเกียรติ ธนวิจิตรพันธ์ ● นางศิริอร เทชะบำรุง มณีสินธุ์ ● นายพงศ์พิเชษฐ์ จันทรพกิจ ● นายโกศลวัฒน์ อินทุจันทร์ยง ● นายวัชรินทร์ ภาณุรัตน์ ● ผศ.ดร.ศรีพัชรา สิทธิกำจร **กองบรรณาธิการ บรรณาธิการ** นางศิริอร เทชะบำรุง มณีสินธุ์ **ผู้ช่วยบรรณาธิการ** ผศ.ดร.สมหมาย จันทรเรือง ● นายนิรันดร์ วุฒิวีวัฒน์ ● นายมนต์ชัย ชนินทรลีลา ● นายวัชรินทร์ ภาณุรัตน์ ● นายอำนาจ เนตยสุภา ● นางสาวมาติกา ธนเดชากุล ● นางปฐมณ เดชโคโซ ● นายไตรวิจิตร ตูจินดา **ฝ่ายดำเนินการ** นางพรพรรณ แดงอ่อน ● นายสิทธิฤทธิ์ โสวัณณะ ● นางวาสนา เกตุแห่ง **การพิมพ์** นางกฤติญา โพธิ์งาม **กะเบียบ จัดส่ง** นางฉวีชา โชคชัยมาตล

๑. เมื่อเจ้าชาย สิทธัตถะ ประสูติที่ พระราชอุทยานลุมพินีวัน ระหว่างกรุง กบิลพัสดุ์กับเทวทหะ เมื่อเช้าวันศุกร์ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ปีกอ ก่อน พุทธศักราช ๘๐ ปี

๒. เมื่อเจ้าชาย สิทธัตถะตรัสรู้ เป็นพระพุทธเจ้าเมื่อพระชนมายุ ๓๕ พรรษา ณ ไร่ไถ้ริมแม่น้ำครี่มาหาโพธิ์ ฝั่งแม่น้ำเนรัญชรา ตำบล อรุเวลาเสนานิคม ในตอนเช้ามีดวงจันทร์ ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ปีระกา ก่อนพุทธศักราช ๔๕ ปี หลังจากออกผนวช ได้ ๖ ปี ปัจจุบันสถานที่ตรัสรู้แห่งนี้เรียกว่า พุทธคยา เป็นตำบลหนึ่งของเมืองคยา แห่งรัฐพิหารของอินเดีย

๓. หลังจากตรัสรู้แล้ว ได้ประกาศพระศาสนา และโปรดเวไนยสัตว์ ๔๕ ปี พระชนมายุได้ ๘๐ พรรษา ก็เสด็จดับขันธปรินิพพาน เมื่อวันอังคาร ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ปีมะเส็ง ณ สาลวนโทยาน ของมัลลกะชัตริย์ เมืองกุสินารา แคว้นมัลละ (ปัจจุบันอยู่ในเมืองกุสินคระ แคว้นอุตตราประเทศ ประเทศอินเดีย)

เหตุการณ์สำคัญทั้ง ๓ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวัน วิสาขบูชา เกิดภายในบริเวณที่เรียกว่าชมพูทวีปในสมัย พุทธกาล หรือประเทศอินเดียและเนปาลในปัจจุบัน โดย สถานที่ที่พระพุทธองค์ ทรงประสูติอยู่ที่ลุมพินีวัน ประเทศเนปาลในปัจจุบัน สถานที่ตรัสรู้อยู่ที่พุทธคยา และสถานที่ปรินิพพานอยู่ที่กุสินารา ประเทศอินเดียในปัจจุบัน โดย ๒ ใน ๓ ของพุทธสังฆเวชนียสถานที่เกี่ยวข้องกับวันวิสาขบูชาได้รับการขึ้นทะเบียนให้เป็นมรดกโลก

ทั้งนี้ กลุ่มชาวพุทธมหายานบางนิกายที่นับถือว่า เหตุการณ์ทั้ง ๓ นั้นเกิดในวันต่างกันไป จะมีการจัดพิธี วิสาขบูชาต่างวันกันตามความเชื่อในนิกายของตน ซึ่งไม่ ตรงกับวันวิสาขบูชาตามปฏิทินของชาวพุทธเถรวาท

วันวิสาขบูชา ถือเป็นวันสำคัญสากลของ สหประชาชาติ

เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ องค์การ สหประชาชาติได้ยอมรับญัตติที่ประชุมกำหนดให้ วันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญของโลก โดยเรียกว่า Vesak Day ตามคำเรียกของชาวศรีลังกา ผู้ที่ยื่นเรื่องให้ สหประชาชาติพิจารณา เมื่อคณะกรรมการองค์การ สหประชาชาติ ได้ร่วมพิจารณาและมีมติเห็นพ้องต้องกัน ประกาศให้วันวิสาขบูชา ถือเป็นวันสำคัญวันหนึ่งของ โลก ด้วยมติเป็นเอกฉันท์ในที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่ง สหประชาชาติ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ ทั้งนี้ ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณขององค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าว่า ทรงเป็นมหาบุรุษผู้ให้ความ เมตตาต่อหมู่มวลมนุษยชนทั้งหลายในโลก จะเห็นได้จาก การยกเลิกแบ่งชนชั้นวรรณะ ซึ่งเท่ากับเป็นการเลิกทาส โดยไม่มีการเสียเลือดเนื้อ นอกจากนี้ พระองค์ยังทรง เป็นนักอนุรักษ์สัตว์ป่าอีกด้วย กล่าวคือ ทรงสอนให้ไม่ ฆ่าสัตว์ ให้รู้จักช่วยเหลือสัตว์ เหตุผลสำคัญ อีกประการ หนึ่งคือ พระองค์ทรงเปิดโอกาสให้ทุกศาสนาสามารถเข้า มาศึกษาพุทธศาสนาเพื่อพิสูจน์หาข้อเท็จจริงได้ โดย ไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนมานับถือศาสนาพุทธและทรงสั่งสอน ทุกคนโดยใช้ปัญญาธิคุณ สอนโดยไม่คิดค่าตอบแทน

แหล่งข้อมูล

: เว็บไซต์กรมการศาสนา <http://www.dra.go.th/th/cmsdetail-4-26-1-78.html> (สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๐)

: เว็บไซต์ธรรมะไทย <http://www.dhammadhammai.org/thailand/bio1.php> (สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๐)

: เว็บไซต์วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี <https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%A7%E0%B8%B1%E0%B8%99%E0%B8%A7%E0%B>

แนวทางปฏิบัติกรณีที่ดินตกเป็นทางสาธารณะตามคำพิพากษา**

ข้อเท็จจริง

องค์การบริหารส่วนตำบล ร. แจ้งว่า นาย ส. โจทก์ ลำดับที่แปดตามคำพิพากษาศาลจังหวัดสมุทรปราการ ได้ส่งสำเนาคำพิพากษาให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล ร. พร้อมแจ้งว่าที่ดินที่มีข้อพิพาทของหมู่บ้านกิ่งแก้ววิลล่า ศาลได้มีคำพิพากษาให้เป็นทางสาธารณะแล้ว จึงขอให้ องค์การบริหารส่วนตำบล ร. พิจารณาดำเนินการจัดตั้งงบประมาณพร้อมเข้าไปดำเนินการจัดสร้างถนนพร้อมสาธารณูปโภคต่าง ๆ ให้กับชาวบ้านในหมู่บ้านกิ่งแก้ววิลล่า ที่ได้รับความเดือดร้อน แต่องค์การบริหารส่วนตำบล ร. เห็นว่าแนวทางปฏิบัติ ผู้ที่อุทธรณ์ที่ดินให้เป็นที่หรือทางสาธารณะ เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบล ร. เข้าไปดำเนินการนั้น ด้านหลังโฉนดที่ดินจะมีการสลักหลังโฉนดที่ดินว่ายกให้เป็นที่หรือทางสาธารณะประโยชน์เรียบร้อยแล้ว แต่โฉนดที่ดินดังกล่าวยังไม่มีการดำเนินการสลักหลังโฉนดที่ดินว่ายกให้เป็นที่หรือทางสาธารณะประโยชน์แต่อย่างใด

ข้อหาหรือ

องค์การบริหารส่วนตำบล ร. จึงขอหารือ ดังนี้

๑. คำพิพากษาศาลจังหวัดสมุทรปราการ ว่าที่ดินเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภททรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ (๒) สามารถใช้บังคับที่ดินที่พิพาททั้ง ๑๙ โฉนด และมีผลทำให้โฉนดดังกล่าวมีสภาพใช้ได้สมบูรณ์ตามกฎหมาย โดยไม่ต้องมีการสลักหลังโฉนดว่าเป็นที่หรือทางสาธารณะได้ ใช่หรือไม่

๒. องค์การบริหารส่วนตำบล ร. สามารถใช้คำพิพากษานี้แนบท้ายไปกับโฉนดที่ดินเพื่อประกอบเอกสารการตั้งงบประมาณและเข้าไปดำเนินการจัดสร้างสาธารณูปโภคต่าง ๆ ให้กับประชาชนตามคำพิพากษาได้โดยไม่มีผู้ใดสามารถมาฟ้องร้ององค์การบริหารส่วนตำบล ร. ได้ ใช่หรือไม่

คำวินิจฉัย

สำนักงานอัยการสูงสุด มีความเห็นว่า ถนนในหมู่บ้านและรอบหมู่บ้านกิ่งแก้ววิลล่าในที่ดินพิพาทดังกล่าว ศาลจังหวัดสมุทรปราการได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วว่า ถือว่าเจ้าของที่ดินได้อุทธรณ์ที่ดินให้ใช้เป็นทางสาธารณะแล้ว โดยปริยาย ที่ดินดังกล่าวจึงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภททรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ (๒) ทั้งนี้ โดยเจ้าของที่ดินไม่จำเป็นต้องแสดงเจตนาอุทธรณ์หรือยกให้โดยชัดแจ้ง หรือจดทะเบียนยกให้เป็นทางสาธารณะต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และไม่ว่าทางราชการจะขึ้นทะเบียนหรือจัดให้มีเอกสารราชการกำหนดให้เป็นที่สาธารณะประโยชน์ไว้หรือไม่ก็ตาม ดังนั้น การที่องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งมีหน้าที่ในการจัดให้มีการบำรุงรักษาทางน้ำและทางบกและดูแลบำรุงรักษาสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามมาตรา ๖๗ (๑) (๒) และ มาตรา ๖๘ (๘) แห่งพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗^๑ ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครอง

* อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานที่ปรึกษาทนายความสำนักงานอัยการสูงสุด

** ส่วนวนข้อหารือสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานที่ปรึกษาทนายความ เลขรับที่ พ.๑๘๖/๒๕๖๐

^๑ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

มาตรา ๖๗ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

(๒) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

ฯลฯ

มาตรา ๖๘ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

(๘) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

ป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับ
พลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๕ และข้อ ๖^๒ เข้าไป
ดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมทางสาธารณะดังกล่าวได้โดย
ทันที ถือว่าเป็นการกระทำตามอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมาย
กำหนดไว้ จึงเป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย โดยไม่
ต้องรอให้มีการเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนที่ดินให้ที่ดินพิพาท
เป็นที่สาธารณประโยชน์ดังกล่าวก่อน หรือมีการสลักหลัง
โฉนดให้เป็นที่สาธารณะก่อนแต่อย่างใด

อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นหลักฐานทางราชการต่อไป
องค์การบริหารส่วนตำบล ร. จึงมีหน้าที่ดำเนินการร่วมกับ
นายอำเภอ บ. ในการขึ้นทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์
สำหรับที่ดินพิพาทดังกล่าว ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็น
สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ.
๒๕๕๓ ข้อ ๕ และข้อ ๑๐^๓ และดำเนินการให้มีการแก้ไข
เอกสารสิทธิที่เกี่ยวข้องโดยร้องขอต่อศาล ตามพระราช
บัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ มาตรา
๖๒^๔ ด้วย

หมายเหตุ

๑. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ บัญญัติว่า “สาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้น รวม
ทรัพย์สินทุกชนิดของแผ่นดินซึ่งใช้เพื่อสาธารณประโยชน์
หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน เช่น

(๑) ที่ดินรกร้างว่างเปล่า และที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืน
หรือทอดทิ้งหรือกลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประการอื่น

ตามกฎหมายที่ดิน

(๒) ทรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เป็นต้นว่า
ที่ชายตลิ่ง ทางน้ำ ทางหลวง ทะเลสาบ

(๓) ทรัพย์สินใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ
เป็นต้นว่าป้อมและโรงทหาร สำนักราชการบ้านเมือง เรือรบ
อาวุธยุทธภัณฑ์”

ทรัพย์สินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้นจะโอน
แก่กันได้ เว้นแต่อาศัยอำนาจแห่งบทกฎหมายเฉพาะหรือ
พระราชกฤษฎีกา ตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
มาตรา ๑๓๐๕ และกฎหมายยังห้ามมิให้ยกอายุความขึ้น
ต่อสู้กับแผ่นดินในเรื่องทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของ
แผ่นดินด้วย ตามมาตรา ๑๓๐๖ ดังนั้น ไม่ว่าจะครอบครอง
ที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินมานานเท่าใด ก็ไม่ได้สิทธิโดย
อายุความ (คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๕๙/๒๕๒๒)

๒. การอุทิสที่ดินเพื่อเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน
สำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันหากอยู่ในบังคับว่าด้วยการ
ยกให้ไม่ แม้การยกให้โดยปริยายก็มีผลทำให้ที่ดินที่ยกให้ตก
เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินแล้ว ไม่จำเป็นต้องจดทะเบียน
การให้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก็สมบูรณ์ตามกฎหมาย การจด
ทะเบียนเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินเป็นอำนาจของเจ้า
พนักงานที่จะดำเนินการ ศาลย่อมไม่อาจสั่งบังคับให้เจ้า
พนักงานซึ่งมีคู่ความดำเนินการจดทะเบียนที่ดินพิพาทนั้น
ให้เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินได้ (คำพิพากษาฎีกาที่
๑๙๒๒/๒๕๓๙) การอุทิสที่ดินให้เป็นทางสาธารณประโยชน์
เป็นการสละที่ดินให้เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับ
พลเมืองใช้ร่วมกันตามมาตรา ๑๓๐๔ แห่งประมวลกฎหมาย

^๒ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้
ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓

ข้อ ๕ ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันที่อยู่ในบังคับของระเบียบนี้ หมายถึงที่ดินสำหรับประชาชน
ใช้ประโยชน์ร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นโดยสภาพธรรมชาติ โดยการใช้ร่วมกันของประชาชน โดยทางนิติกรรมหรือโดยผลของกฎหมาย เช่น
ที่ชายตลิ่ง ที่ป่าชายเลน ทางบก ทางน้ำสวนสาธารณะ ที่เลี้ยงสัตว์และที่สาธารณะประจำตำบลหรือหมู่บ้าน

ข้อ ๖ อำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินตามข้อ ๕ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอร่วมกับองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ ฯลฯ

^๓ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้
ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓

ข้อ ๑๐ ที่ดินตามข้อ ๕ เว้นแต่ที่ชายตลิ่ง ทางบก ทางน้ำ ลำกระโดง ลำรางสาธารณะหรือทางระบายน้ำ รวมทั้งที่เรียกชื่อ
อย่างอื่นในทำนองเดียวกัน ให้นายอำเภอร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดทำทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์ตาม
แบบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดจำนวน ๔ ชุด โดยให้เก็บรักษาไว้ที่อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานที่ดินจังหวัด
และกรมที่ดิน แห่งละ ๑ ชุด

ถ้าที่ดินแปลงใดยังไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันตามกฎหมาย เป็นผู้
ดำเนินการขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ฯลฯ

^๔ พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ มาตรา ๖๒ บัญญัติว่า “บรรดาคดีที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับเรื่องกรรมสิทธิ์ที่ดิน
ที่ได้ออกโฉนดที่ดินแล้ว เมื่อศาลพิพากษาพิพากษาคดีถึงที่สุดแล้ว ให้ศาลแจ้งผลของคำพิพากษาอันถึงที่สุดหรือคำสั่งนั้นต่อเจ้าพนักงาน
ที่ดินแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ด้วย”

แพ่งและพาณิชย์ไม่จำเป็นต้องทำพิธีจดทะเบียนอย่างโอนให้แก่เอกชน ฯลฯ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๔๓/๒๕๒๓) ที่ดินพิพาทเป็นส่วนหนึ่งของลารางอี่เล็งซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน แม้จะยังมีได้ขึ้นทะเบียนเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินก็เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตามมาตรา ๑๓๐๔ (๒) การที่จำเลยล่อมรั้วในที่ดินพิพาทเป็นเหตุให้โจทก์ไม่สามารถเข้าใช้ประโยชน์ได้ โจทก์มีอำนาจฟ้องจำเลย (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๘๙๑/๒๕๔๒) การอุทธรณ์ที่ดินให้รัฐเพื่อเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกันนั้น เมื่อได้แสดงเจตนาอุทธรณ์ให้แล้วย่อมเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินโดยไม่จำเป็นต้องจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์หรือมีเอกสารแสดงเจตนาอุทธรณ์การให้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๒๕ แต่อย่างใด (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๒/๒๕๓๙) การอุทธรณ์ที่ดินเพื่อสาธารณะไม่ตกอยู่ในบังคับว่าด้วยการให้ ผู้อุทธรณ์อาจทำหลักฐานเป็นหนังสืออุทธรณ์ที่ดินหรืออุทธรณ์โดยปริยาย ก็มีผลทำให้ที่ดินที่อุทธรณ์เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินแล้ว หากจำต้องจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๐๔๘/๒๕๓๗)

๓. การอุทธรณ์ที่ดินให้เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้นหาจำต้องกระทำด้วยการอุทธรณ์ให้โดยชัดแจ้งแต่เพียงประการเดียวไม่ อาจอุทธรณ์ให้โดยปริยายก็ได้ ซึ่งกรณีใดจะเป็นการอุทธรณ์ให้โดยปริยาย ย่อมต้องพิจารณาจากพฤติการณ์แต่ละกรณี เช่น การที่เจ้าของที่ดินพิพาทเดิมแสดงเจตนายกที่ดินพิพาทให้เป็นทางสาธารณะประโยชน์และยอมให้ประชาชนทั่วไปใช้ที่ดินพิพาทเป็นทางสัญจรไปมาเป็นเวลาหลายสิบปี ย่อมถือได้ว่ามีเจตนาอุทธรณ์ให้ที่ดินพิพาทเป็นทางสาธารณะโดยปริยายมาตั้งแต่ต้นแล้ว เมื่อที่ดินตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภททรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามมาตรา ๑๔๐๓ (๒) ย่อมมีผลทันทีโดยไม่จำต้องจดทะเบียนเป็นทางสาธารณะอีกและจะโอนแก่กันโดยทางนิติกรรมมิได้ เว้นแต่อาศัยอำนาจแห่งบทกฎหมายเฉพาะหรือพระราชกฤษฎีกา ฉะนั้น แม้จำเลยจะซื้อจากการขายทอดตลาดของศาล ก็ไม่ได้รับความคุ้มครองและไม่ได้กรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาท (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๙๗๐/๒๕๔๓ และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๓๓๗/๒๕๓๗) การที่โจทก์ยอมให้ที่ดินเฉพาะส่วนที่เป็นถนนขอยในที่ดินโฉนดของโจทก์เป็นทางสาธารณะสำหรับประชาชนสัญจรไปมาจนจำเลยร่วมได้เข้าไปทำถนนและสร้างท่อระบายน้ำให้ประชาชนได้ใช้สัญจรไปมาติดต่อกันมานานกว่า ๑๐ ปี แสดงว่าโจทก์ได้อุทธรณ์ที่ดินของโจทก์ส่วนที่เป็นถนนขอยให้เป็นทางสาธารณะโดย

ปริยาย ที่ดินดังกล่าวจึงตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภททรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๑๖๙/๒๕๒๙)

๔. การเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือไม่เป็นไปตามสภาพของที่นั่นเองไม่มีกฎหมายบังคับว่าสาธารณสมบัติของแผ่นดินจะต้องขึ้นทะเบียนไว้ เมื่อที่ดินพิพาทเป็นที่กักกันสัตว์ป่วยไว้รักษาซึ่งราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกัน จึงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินซึ่งพลเมืองใช้ร่วมกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ โจทก์จะอ้างว่าที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์โดยครอบครองทำประโยชน์มานานแล้วหาได้ไม่ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๑๗/๒๕๓๒) หนองสาธารณะจะเป็นสมบัติของแผ่นดินหรือไม่ กฎหมายมิได้บังคับว่าต้องขึ้นทะเบียนไว้ การที่จะเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือไม่ ย่อมเป็นไปตามสภาพของที่ดินนั้นเองว่าเป็นทรัพย์สินใช้เพื่อสาธารณประโยชน์หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกันหรือไม่ ที่พิพาทเป็นหนองที่ราษฎรใช้เป็นที่เลี้ยงสัตว์จับปลาใช้น้ำร่วมกัน จึงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ผู้ใดจะถือสิทธิในที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินหาได้ไม่ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๕๒/ ๒๕๐๘ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๒/๒๕๐๒ และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๘๒/๒๕๒๒) ทรัพย์สินของแผ่นดินจะเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือไม่ขึ้นอยู่กับสภาพของตัวทรัพย์สินนั้นว่าราษฎรได้ใช้เพื่อสาธารณประโยชน์หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน เมื่อที่ดินพิพาทเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกัน ที่ดินพิพาทจึงเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน แม้ทางราชการจะไม่ได้ทำหลักฐานหรือขึ้นทะเบียนไว้ ที่ดินพิพาทก็ยังคงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามกฎหมายที่ไม่อาจยกอายุความขึ้นต่อสู้กับแผ่นดินและไม่อาจโอนให้แก่กันได้ เว้นแต่จะอาศัยอำนาจแห่งบทกฎหมายเฉพาะหรือพระราชกฤษฎีกา (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๔๔/๒๕๔๕) นอกจากนี้ ยังมีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๒๙๘/๒๕๓๘ ซึ่งศาลฎีกาได้วินิจฉัยไว้ในทำนองเดียวกัน

๕. เมื่อที่ดินตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินแล้ว แม้อำนาจโดยธรรมชาติของที่ดินและการใช้ร่วมกันของราษฎรจะเปลี่ยนแปลงไป ตราบใดที่ทางราชการยังมีได้ตราพระราชกฤษฎีกาเพิกถอนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา ๘ วรรคสอง ที่ดินพิพาทก็ยังคงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ผู้ใดหาสิทธิครอบครองหรือมีกรรมสิทธิ์ไม่ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่

๖๖๓๔/๒๕๕๕) ล้ำคลองอันเป็นทางน้ำที่ประชาชนใช้สัญจรไปมารวมกันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ แม้ล้ำคลองนั้นได้ตั้งขึ้นโดยธรรมชาติ ไม่มีสภาพเป็นล้ำคลองมาประมาณ ๓๐ ปีเศษ และไม่มีราษฎรได้ใช้ประโยชน์ก็ตาม แต่ยังไม่มีการราชกฤษฎีกาถอนสภาพล้ำคลองนั้นจากการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๘ วรรคสอง และทางราชการยังถือเป็นที่ลวงหวงห้ามล้ำคลองนั้นจึงยังคงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน จะโอนแก่กันไม่ได้ และจะยกอายุความขึ้นต่อสู้แผ่นดินก็ไม่ได้ ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๕ และมาตรา ๑๓๐๖ (คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๒๘/๒๕๑๑)

๖. สำหรับข้อหาข้อเท็จจริงปรากฏชัดแจ้งว่า ศาลจังหวัดสมุทรปราการได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วว่า ถือว่าเจ้าของที่ดินได้อุทิศที่ดินที่พิพาทให้ใช้เป็นทางสาธารณะแล้วโดยปริยาย ที่ดินที่พิพาทดังกล่าวจึงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภททรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ (๒) ทั้งนี้ ทั้งนี้ โดยเจ้าของที่ดินไม่จำเป็นต้องแสดงเจตนาอุทิศหรือยกให้โดยชัดแจ้ง หรือจดทะเบียนยกให้เป็นทางสาธารณะต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และไม่ทางราชการจะขึ้นทะเบียนหรือจัดให้มีเอกสารราชการกำหนดให้เป็นที่สาธารณประโยชน์ไว้หรือไม่ก็ตาม

นอกจากนี้ สำนักงานอัยการสูงสุดยังได้มีคำวินิจฉัยกรณีการยกที่ดิน (ถนนในหมู่บ้าน) ให้เป็นทางสาธารณะโดยปริยาย ในทำนองเดียวกับข้อหาข้อนี้ว่า เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่าที่ดินที่ทำเป็นถนนภายในหมู่บ้านซึ่งมีบริษัท ส. เป็นเจ้าของที่ดิน เป็นถนนที่ประชาชนได้มีการใช้สัญจรไปมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ซึ่งเป็นระยะเวลาอันยาวนานกว่า ๑๐ ปีแล้ว โดยเจ้าของที่ดินมิได้ปิดกั้นหรือหวงห้ามประชาชนในการใช้ถนนนั้นจึง ถือได้ว่าเจ้าของที่ดินได้อุทิศถนนดังกล่าวให้เป็นทางสาธารณะโดยปริยาย ถนนดังกล่าวจึงตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามมาตรา ๑๓๐๔ (๒) โดยไม่จำเป็นต้องจดทะเบียนและไม่จำเป็นต้องดำเนินการขอให้ศาลมีคำสั่งให้เป็นทางสาธารณประโยชน์แต่อย่างใด และเมื่อพื้นผิวถนนดังกล่าวมีสภาพชำรุด ประชาชนผู้อยู่อาศัยได้รับความเดือดร้อนและเจ้าของที่ดินไม่เข้ามาปรับปรุงซ่อมแซม เทศบาลเมือง บ. ซึ่งมีอำนาจและหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๕๐ ประกอบมาตรา ๕๓ จึงมีอำนาจเข้าไปปรับปรุงซ่อมแซมบำรุงรักษาถนนภายในหมู่บ้านดังกล่าวได้โดยไม่จำเป็นต้องรอให้เจ้าของที่ดินอุทิศหรือโอนถนนดังกล่าวให้เป็นทางสาธารณะเสียก่อน (สำนวนข้อหาหรือสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานที่ปรึกษาทนายความ เลขที่ ๒๓๘/๒๕๕๙)

ต่อจากหน้า ๑๑

เปิด...ฎีกาเด่น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๖๖๓-๑๓๖๖๔/๒๕๕๓ ขณะนี้โจทก์ที่ ๑ และที่ ๒ จะซื้อโฉนดเลขที่ ๑๓๓๗ ที่ดินแปลงดังกล่าวไม่มีทางออกสู่สาธารณะ หากจะออกสู่ทางสาธารณะต้องผ่านที่ดินของผู้อื่น ต่อมาโจทก์ที่ ๑ ตกลงกับเจ้าของที่ดินดังกล่าวว่าหากเจ้าของที่ดินตกลงให้โจทก์ที่ ๑ ทำถนนผ่านที่ดินออกสู่ทางสาธารณะ จะยอมให้เจ้าของที่ดินดังกล่าวใช้ถนนที่โจทก์ที่ ๑ ทำออกสู่ทางสาธารณะด้วย ต่อมาเมื่อโจทก์ที่ ๑ รับโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินแล้วแบ่งแยกที่ดินเป็นแปลงย่อยให้โจทก์ที่ ๒ ถึงที่ ๔ แม้โจทก์ทั้งสองจะไม่มีภูมิลำเนาหรือบ้านอยู่ในเขตที่ดินพิพาทก็ตาม การที่โจทก์ทั้งสองใช้ถนนที่โจทก์ที่ ๑ ทำขึ้นเข้าไปดูแลที่ดินที่ตนเป็นเจ้าของถือว่าโจทก์ทั้งสองใช้ทางพิพาทเป็นทางเข้าออกสู่สาธารณะไปดูแลที่ดินของตนโดยสงบและโดยเปิดเผยโดยเจตนาเป็นเจ้าของมาตั้งแต่วันที่จดทะเบียนรับโอนกรรมสิทธิ์ที่ดิน การที่โจทก์ที่ ๑ ทำถนนและไม่ห้ามเจ้าของที่ดินแปลงอื่นใช้ทางพิพาทร่วมกันได้จึงไม่เป็นการใช้ทาง

โดยวิสาสะหรือใช้ทางโดยผู้อื่นที่ให้ความยินยอม แต่เป็นลักษณะการตกลงให้ที่ดินในส่วนของทางพิพาทเป็นภาระจำยอมที่ใช้ซึ่งกันและกัน เมื่อโจทก์ทั้งสองใช้ทางพิพาทจนมีระยะเวลาติดต่อกันเป็นเวลาสิบปีแล้ว ย่อมได้ภาระจำยอมตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๔๐๑

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๙๙๑/๒๕๕๑ โจทก์ซื้อที่ดินจาก น. ซึ่งแบ่งขายที่ดินให้แก่โจทก์ โดย น. ตกลงกับโจทก์ให้โจทก์มีทางเข้าออกสู่ทางสาธารณะผ่านที่ดินของ น. เป็นการได้ภาระจำยอมโดยนิติกรรมอันเป็นทรัพย์สินอันเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ แต่เมื่อโจทก์ยังไม่จดทะเบียนการได้มาจึงไม่บริบูรณ์ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๒๙๙ วรรคแรก แม้การได้ภาระจำยอมโดยนิติกรรมของโจทก์จะไม่บริบูรณ์ หากโจทก์ได้ใช้ทางพิพาทโดยความสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาให้เป็นทางภาระจำยอมติดต่อกันเป็นเวลา ๑๐ ปี โจทก์ก็มีสิทธิได้ภาระจำยอมโดยอายุความตาม มาตรา ๑๔๐๑ ประกอบมาตรา ๑๓๘๒

คำพิพากษาฎีกาที่น่าสนใจ

ผศ.ดร.สมหมาย จันทรเรือง*

“เขตอำนาจศาลของคดีที่เกี่ยวข้องกัน”

การยื่นคำฟ้องหรือคำร้องในคดีแพ่ง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง โดยทั่วไปคำฟ้องให้เสนอต่อศาลที่จำเลยมีภูมิลำเนาในเขตศาล หรือต่อศาลที่มูลคดีเกิดขึ้นในเขตศาล ถ้าเป็นคำร้องขอให้เสนอต่อศาลที่มูลคดีเกิดขึ้นในเขตศาล หรือต่อศาลที่ผู้ร้องที่ภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาล

อย่างไรก็ตาม กรณีที่เป็นคดีเกี่ยวเนื่องกัน มาตรา ๗ (๑) บัญญัติไว้ดังนี้

“บทบัญญัติในมาตรา ๔ มาตรา ๔ ทวิ มาตรา ๔ ตริ มาตรา ๔ จัตวา มาตรา ๔ เบญจ มาตรา ๔ ฉ มาตรา ๕ มาตรา ๖ และมาตรา ๖/๑ ต้องอยู่ภายในบังคับแห่งบทบัญญัติดังต่อไปนี้

(๑) คำฟ้องหรือคำร้องขอที่เสนอภายหลังเกี่ยวกับคดีที่ต้องพิจารณาอยู่ในศาลใด ให้เสนอต่อศาลนั้น”

คำฟ้องหรือคำร้องในประเด็นที่กล่าวมา มีคำพิพากษาฎีกาที่น่าสนใจ คือ คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๙๐๔/๒๕๕๙ ให้แนวทางพิจารณาไว้ดังนี้

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ ช. และ ข. เป็นคนไร้ความสามารถ โดยให้อยู่ในความอนุบาลของผู้ร้อง ผู้คัดค้าน และผู้ร้องสอดร่วมกัน ต่อมา ช. ถึงแก่ความตาย ส่วน ข. คนไร้ความสามารถมีรายได้เป็นเงินสดอย่างต่อเนื่อง โดยมี ศ. เป็นผู้ดูแลและรักษาเงินรายได้ดังกล่าว ผู้ร้องแจ้งให้ ศ. มอบเงินดังกล่าวให้แก่ ข. เพื่อใช้จ่ายตามความประสงค์ แต่ ศ. เพิกเฉย ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลชั้นต้นมีคำสั่งบังคับให้ ศ. ส่งมอบเงินดังกล่าวให้แก่ ข.

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องขอของผู้ร้อง
ผู้ร้องอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ แผนกคดีเยาวชนและครอบครัวพิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นนี้ ให้เป็นพับ

ผู้ร้องฎีกา

ศาลฎีกาแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า คดีนี้ผู้ร้องมีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ ศ. ส่งมอบเงินของคนไร้ความสามารถให้แก่คนไร้ความสามารถได้หรือไม่ เห็นว่าแม้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ลักษณะ ๒ ศาล หมวด ๑ เขตอำนาจศาล ได้บัญญัติเกี่ยวกับคำฟ้องหรือคำร้องขอ

ที่เสนอภายหลังเกี่ยวกับคดีที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลว่าให้ฟ้องหรือร้องขอเข้ามาในคดีเดิมได้ตามมาตรา ๗ (๑) แต่คดีนี้เป็นคดีที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอว่า ช. และ ข. เป็นคนไร้ความสามารถ ขอให้สั่งให้บุคคลดังกล่าวเป็นคนไร้ความสามารถและตั้งผู้ร้องเป็นผู้อนุบาล โดยที่มีผู้คัดค้านและผู้ร้องสอดต่างขอให้ตั้งตนเป็นผู้อนุบาลด้วย ศาลชั้นต้นได้มีคำสั่งให้ ช. และ ข. เป็นคนไร้ความสามารถและตั้งผู้ร้อง ผู้คัดค้าน และผู้ร้องสอดเป็นผู้อนุบาลร่วมกัน การที่ผู้ร้องมายื่นคำร้องขอให้บังคับ ศ. ผู้ดูแลและรักษาเงินรายได้ของ ข. คนไร้ความสามารถส่งมอบเงินดังกล่าวแก่คนไร้ความสามารถ โดย ศ. ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกและไม่ได้เป็นคู่ความในคดีและไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความเป็นอนุบาลแต่อย่างใด การที่ ศ. ไม่ยอมส่งมอบเงินรายได้ของคนไร้ความสามารถ อันเป็นการโต้แย้งสิทธิของผู้ร้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ จึงขอขที่ผู้ร้องซึ่งเป็นผู้อนุบาลจะไปฟ้องร้องดำเนินคดี ศ. เป็นคดีอีกคดีหนึ่งต่างหาก คำร้องขอของผู้ร้องจึงไม่ใช่คำร้องขอที่เสนอภายหลังเกี่ยวกับคดีนี้ตามบทบัญญัติมาตรา ๗ (๑) ดังกล่าว ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องขอในคดีนี้ได้ ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องขอของผู้ร้องและศาลอุทธรณ์ภาค ๖ พิพากษายืนนั้นชอบแล้วฎีกาของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

อนึ่ง ศาลชั้นต้นมิได้สั่งเรื่องค่าฤชาธรรมเนียม ศาลฎีกาเห็นสมควรแก้ไขให้ถูกต้อง

พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในศาลชั้นต้นและในชั้นฎีกาให้เป็นพับ

ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้

คำฟ้องหรือคำร้องขอตาม ป.วิ.แพ่ง มาตรา ๗ (๑) ที่เสนอมาภายหลังต้องมีความเกี่ยวข้องกับคดีที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาล เมื่อ ศ. เป็นผู้ดูแลและรักษาเงินรายได้ของ ข. ซึ่งเป็นบุคคลไร้ความสามารถ แต่มิได้เป็นผู้อนุบาล จึงเป็นบุคคลภายนอก ขอบที่ผู้อนุบาลจะไปฟ้องร้องดำเนินคดี ศ. เป็นคดีต่างหาก ผู้ร้อง (ผู้อนุบาล) ไม่อาจยื่นคำร้องขอในคดีนี้ได้

* ผู้ช่วยอธิการบดี และคณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

เปิด...ฎีกาเด่น

รังสิชัย บรรณกิจวิจารณ์*
มนต์ชัย ชนิทรลีลา**
นภสร วิจักขณบดี***

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๔๕๙/๒๕๕๑

พิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๔๕๙/๒๕๕๑

มูลนิธิ ค.

โจทก์

นาย บ.

จำเลย

ป.พ.พ. มาตรา ๑๒๙๙ วรรคสอง, ๑๔๐๑

แม้โจทก์จะซื้อที่ดินโดยสุจริตจากการขายทอดตลาด แต่ก่อนเวลาที่โจทก์จะได้มาซึ่งที่ดินดังกล่าว จำเลยได้ใช้ที่ดินตลอดมาโดยสงบ โดยเปิดเผยและด้วยเจตนาให้ได้สิทธิภาระจำยอมติดต่อกันเกิน ๑๐ ปี จำเลยในฐานะเจ้าของสามยทรัพย์ย่อมได้ภาระจำยอมเหนือที่ดินของโจทก์ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๔๐๑ มิใช่เพียงรุกล้ำใช้อย่างสภาพทางจำเป็น แม้จำเลยจะยังไม่จดทะเบียนสิทธิภาระจำยอมก็หาทำให้สิทธิดังกล่าวสิ้นไป เพราะทรัพย์วัตถุแห่งสิทธิเป็นประธานภาระจำยอมมีลักษณะเป็นสิทธิประเภทอนสิทธิมิใช่การได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ จึงไม่อยู่ในบังคับหลักกฎหมายที่ว่าสิทธิอันยังมีได้จดทะเบียน มิให้ยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกผู้ได้สิทธิมาโดยเสียค่าตอบแทนและโดยสุจริต และได้จดทะเบียนสิทธิโดยสุจริตแล้วตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๒๙๙ วรรคสอง

(พินิจ สายสอาด - เกษม วีรวงศ์ - อร่าม แยมสอาด)

หลักเกณฑ์การได้ภาระจำยอมมาโดยอายุความ

ภาระจำยอมเป็นสิทธิที่มีเหนืออสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่น ทำให้เจ้าของอสังหาริมทรัพย์ (ภารยทรัพย์) ต้องยอมรับกรรมบางอย่างเพื่อประโยชน์แก่อสังหาริมทรัพย์อื่น (สามยทรัพย์) ภาระจำยอมสามารถได้มาโดยนิติกรรมโดยอายุความ และโดยผลของกฎหมาย ภาระจำยอมใช้บังคับแก่อสังหาริมทรัพย์ทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นที่ดินมือเปล่า (มีเพียงสิทธิครอบครอง) หรือที่ดินมีโฉนด ต่างกับการครอบครองปรปักษ์ที่จะมีได้เฉพาะกรณีเป็นที่ดินมีโฉนดเท่านั้น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๕๖๘/๒๕๐๕ อายุความ

ได้สิทธิที่จะนำมาใช้แก่ภาระจำยอมโดยอนุโลมตั้งที่บัญญัติไว้ใน ป.พ.พ. มาตรา ๑๔๐๑ นั้น ได้แก่ อายุความตาม มาตรา ๑๓๘๒ มาตรานี้กำหนดอายุความไว้ ๑๐ ปี โดยไม่แยกว่าจะเป็นที่ดินมือเปล่าหรือที่ดินมีโฉนด

สำหรับภาระจำยอมโดยอายุความ ป.พ.พ. มาตรา ๑๔๐๑ ให้นำมาตรา ๑๓๘๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม กล่าวคือ เจ้าของสามยทรัพย์ต้องใช้ประโยชน์ในภารยทรัพย์โดยสงบเปิดเผย และเจตนาจะได้ซึ่งภาระจำยอมติดต่อกันเป็นเวลา ๑๐ ปี

๑. โดยสงบ หมายถึง การใช้ประโยชน์ในอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่นโดยไม่ได้ถูกกำจัดออกไป ไม่ถูกขัดขวางหรือไม่ถูกฟ้องร้องดำเนินคดี หากเจ้าของอสังหาริมทรัพย์มีการฟ้องร้องไม่ให้ยุ่งเกี่ยวหรือไม่ให้ใช้อสังหาริมทรัพย์ของตน ย่อมไม่ถือเป็นการใช้ประโยชน์โดยสงบ อายุความ ๑๐ ปี ที่จะได้ภาระจำยอมย่อมสะดุดหยุดลง เช่น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๐๗/๒๕๕๔ การได้มาซึ่งภาระจำยอมโดยอายุความ ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์ต้องใช้สิทธิในทางภาระจำยอมโดยสงบ และโดยเปิดเผย ด้วยเจตนาให้เป็นทางภาระจำยอมเป็นเวลาสิบปีติดต่อกัน เมื่อโจทก์เริ่มถือสิทธิใช้ทางเดินพิพาทมาตั้งแต่ปี ๒๕๒๘ แต่จำเลยที่ ๔ ได้ปิดทางพิพาทเมื่อปี ๒๕๓๑ โจทก์ต้องมาฟ้องคดีขอให้เปิดทางและจำเลยที่ ๔ ยอมเปิดทางให้โจทก์ในปี ๒๕๓๓ จะถือว่าโจทก์ใช้ทางเดินพิพาทมาตั้งแต่ปี ๒๕๒๘ ถึง ๒๕๔๐ โดยสงบหาได้ไม่ ทางเดินพิพาทจึงไม่ตกเป็นภาระจำยอมแก่ที่ดินโจทก์

๒. โดยเปิดเผย หมายถึง ไม่มีการปิดบังอำพราง เช่น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๒๓๘/๒๕๔๖ การที่จำเลยสร้างฐานรากของโรงเรือนซึ่งเป็นส่วนที่ฝังอยู่ใต้ดินรุกล้ำเข้าไปในที่ดินของโจทก์ โดยมีเจตนาซ่อนเร้นปกปิดการ

* ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์

** ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลแรงงานกลาง

*** ผู้พิพากษาศาลจังหวัดอุบลราชธานี

กระทำที่ไม่ชอบของตน จึงไม่อาจถือได้ว่าจำเลยทั้งสอง ครอบครองที่ดินส่วนที่รูก้ำของโจทก์โดยเปิดเผยตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๘๒ ประกอบมาตรา ๑๔๐๑ แม้จะมีการครอบครองมานานเท่าใด จำเลยทั้งสองก็ไม่ได้สิทธิ ภาระจำยอมในที่ดินดังกล่าว

๓. เจตนาจะได้ซึ่งภาระจำยอม หมายถึง ต้องเป็น การใช้ ภารยทรัพย์ในลักษณะปฏิบัติต่อเจ้าของ ภารยทรัพย์ เช่น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๔๐๒/๒๕๕๕ การใช้โดยขอความยินยอมหรือขออนุญาตจากเจ้าของ ภารยทรัพย์ไม่ถือเป็นการใช้ลักษณะปฏิบัติ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๑๗/๒๕๕๓ และ ๓๒๖๘/๒๕๕๓ การใช้ทาง พินาในลักษณะของเครือญาติหรือการอยู่ร่วมกัน ในชนบท หรือการใช้โดยถือวิสาสะไม่ถือว่าเป็นการใช้ใน ลักษณะปรกติ แม้จะใช้ติดต่อกันเป็นเวลา ๑๐ ปี ก็ไม่ได้ ภาระจำยอมโดยอายุความ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๘๓/๒๕๕๔ หากแต่เดิมใช้ทางเดินในลักษณะทาง จำเป็นมาก่อน ถ้าจะให้ได้ภาระจำยอม ต้องเปลี่ยนเจตนา คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๐๕๙/๒๕๕๕ เพียงแค่ใช้อย่าง มีเจตนาจะให้ได้ภาระจำยอมก็พอ ไม่จำเป็นต้องรู้ว่าใคร เป็นเจ้าของภารยทรัพย์

๔. ติดต่อกันเป็นเวลา ๑๐ ปี หลักเกณฑ์การนับระยะเวลา นี้ มีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๓๑/๒๕๕๔ เคย วินิจฉัยไว้ว่า การนับระยะเวลาผู้รับโอนสามารถนับระยะเวลาการใช้ภารยทรัพย์ต่อจากเจ้าของคนก่อนได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๘๕ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๘๒/ ๒๕๒๖ แม้ผู้เช่าหรือผู้อาศัยไม่สามารถได้ซึ่งภาระจำยอม แต่ถ้าต่อมาภายหลังผู้เช่าได้กรรมสิทธิ์สามยทรัพย์ ผู้เช่าก็สามารถนาระยะเวลาที่ตนใช้ภารยทรัพย์ในฐานะที่ เป็นผู้เช่ามานับรวมกับระยะเวลาภายหลังที่ได้กรรมสิทธิ์ได้

ข้อสังเกตเปรียบเทียบกับภาระจำยอมโดยนิติกรรม

การได้ภาระจำยอมโดยอายุความแม้จะไม่ได้จดทะเบียนก็สามารถใช้ยับบุคคลภายนอกได้ เนื่องจากเป็น สิทธิคนละประเภท กล่าวคือ กรรมสิทธิ์เป็นสิทธิประเภท ได้สิทธิ ภาระจำยอมเป็นสิทธิประเภทรอนสิทธิ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๔๕๙/๒๕๕๑

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๙๒๗/๒๕๕๒ ปัญหา วินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสองต่อไปว่า สิทธิการได้มา ซึ่งภาระจำยอมลาร่างพินาของโจทก์ทั้งสองสิ่งยังไม่ ได้จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่จึงยังไม่สมบูรณ์ใช้ยัน

ต่อจำเลยทั้งสองผู้รับโอนที่ดินมาโดยเสียค่าตอบแทนและ โดยสุจริตและได้จดทะเบียนโดยสุจริตไม่ได้ ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๒๙๙ วรรคสอง หรือไม่ นั้น เห็นว่า สิทธิตาม ความหมายในบทบัญญัติดังกล่าวต้องเป็นสิทธิในประเภท เดียวกัน แต่ภาระจำยอมเป็นสิทธิในประเภทรอนสิทธิ ส่วน กรรมสิทธิ์เป็นสิทธิในประเภทได้สิทธิ ซึ่งเป็นสิทธิคนละ ประเภทกัน เมื่อโจทก์ทั้งสองได้สิทธิภาระจำยอมลาร่างพินา ในที่ดินของจำเลยทั้งสอง จำเลยทั้งสองจะต้องรับรู้ถึงสิทธิ ของโจทก์ทั้งสองตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๘๗ จึงไม่อาจ นำมาตรา ๑๒๙๙ วรรคสอง มาใช้บังคับแก่กรณีนี้ได้

ต่างจากการได้มาซึ่งภาระจำยอมมาโดยทาง นิติกรรมที่ตกอยู่ภายใต้มาตรา ๑๒๙๙ วรรคหนึ่ง กล่าวคือ จะต้องมีการทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนกับพนักงาน เจ้าหน้าที่จึงจะบริบูรณ์ในฐานะทรัพย์สิน มิฉะนั้น จะไม่ สามารถยกขึ้นต่อสู้บุคคลภายนอกได้แม้บุคคลภายนอกจะ ไม่สุจริตก็ตาม

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๖๕๓/๒๕๕๒ โจทก์และ จำเลยที่ ๑ ได้ทำสัญญาจะซื้อขายที่ดินพินาทัน โดยมีข้อ ตกลงว่าจำเลยที่ ๑ ยอมให้โจทก์ใช้ที่ดินพินาทันเป็นทางออก สู่ทางหลวงได้ตลอดไปแต่ไม่มีการจดทะเบียนข้อตกลงต่อ พนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นการที่โจทก์ได้มาโดยนิติกรรมซึ่ง ทรัพย์สินอันเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ที่ไม่บริบูรณ์ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๒๙๙ วรรคแรก เมื่อจำเลยที่ ๒ ซื้อที่ดิน พินาทันจากจำเลยที่ ๑ และได้มีการจดทะเบียนต่อพนักงาน เจ้าหน้าที่แล้ว ไม่ว่าจำเลยที่ ๒ จะรู้ถึงข้อตกลงระหว่าง โจทก์กับจำเลยที่ ๑ หรือไม่ก็ตาม จำเลยที่ ๒ ก็ย่อมได้ กรรมสิทธิ์ในที่ดินพินาทันตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๓๖ โจทก์ จึงไม่มีอำนาจฟ้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมการซื้อขายที่ดิน พินาทันระหว่างจำเลยที่ ๑ กับจำเลยที่ ๒

อย่างไรก็ดี การได้ภาระจำยอมโดยนิติกรรมซึ่งไม่ ได้จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก็สามารถกลายเป็น ภาระจำยอมโดยอายุความได้ หากมีการใช้ภารยทรัพย์ โดยสงบ เปิดเผยและติดต่อกันสิบปี

เจ้าของที่ดินยินยอมให้ผู้อื่นสร้างทางออกสู่ สาธารณะบนที่ดินของตนโดยผู้อื่นเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายและ ตกลงกันว่าหากสร้างเสร็จจะให้ใช้ทางออกร่วมกัน หรือ เป็นกรณีการซื้อขายที่ดินที่ผู้ขายตกลงจะจัดทำทางเข้า ออกสู่สาธารณะให้แก่ผู้ซื้อ ถือเป็นข้อตกลงที่ได้มาซึ่ง ภาระจำยอมโดยนิติกรรม หากใช้ติดต่อกันเป็นเวลา ๑๐ ปี ได้ภาระจำยอมโดยอายุความ

The Center for Rights and Liberty Protection in Criminal Cases

ข่าวในหนังสือพิมพ์ Bangkok Post วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๐ พาดหัวข่าวหนึ่งว่า “Supreme Court chief launches legal rights center” ซึ่งแปลตามพาดหัวได้ว่า “ท่านประธานศาลฎีกาเปิดศูนย์เกี่ยวกับสิทธิทางกฎหมาย” โดยในเนื้อหามีการให้รายละเอียดเพิ่มเติมว่า The Center for Rights and Liberty Protection in Criminal Cases has been officially launched in a bid to protect the rights of people involved in criminal cases. ศูนย์คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในคดีอาญา (ชื่ออย่างเป็นทางการ) ได้ถูกเปิดขึ้นเพื่อที่จะปกป้องสิทธิของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา

คำว่า ‘right’ แปลว่า ‘สิทธิ’ n. a moral or legal entitlement to have or do something.

‘She has every right to be angry.’ (เธอมีสิทธิที่จะโกรธได้ (จากเหตุการณ์ดังกล่าว))

‘There is no right of appeal against the decision.’ (คำตัดสินดังกล่าวไม่สามารถอุทธรณ์ได้)

คำว่า ‘liberty’ แปลว่า ‘เสรีภาพ’ n. 1. The state of being free within society from oppressive restriction imposed by authority on one’s behavior or political views.

‘Compulsory retirement would interfere with individual liberty.’ (การบังคับให้เกษียณเป็นการละเมิดเสรีภาพส่วนบุคคล)

2. The power or scope to act as one pleases.

‘Individual should enjoy the liberty to pursue their own preferences’ (บุคคลควรมีสิทธิ

ที่จะใช้เสรีภาพในการแสวงหาความชอบส่วนบุคคล) คำว่า ‘launch’ แปลว่า start or set in motion (an activity or enterprise).

‘The government is to launch a £1.5 million public campaign.’ (รัฐบาลเตรียมการที่จะเริ่มต้นโครงการประชาสัมพันธ์แก่สาธารณชน ซึ่งจะใช้ค่าใช้จ่ายประมาณ ๑.๕ ล้านปอนด์)

ในส่วนเรื่องของหลักไวยากรณ์ (Grammar) จากพาดหัวข่าว เหตุผลที่ต้องเติม es หลังคำว่า launch เนื่องจากประธานของประโยคดังกล่าวคือ (The) Supreme Court chief หมายถึง คนคนเดียว ตามหลักเรื่องการสอดคล้องกันของประธานและกริยา (Subject-Verb Agreement หรือ Agreement of Subject and Verb) เมื่อประธานของประโยคเป็นเอกพจน์ กริยาจะเป็นพหูพจน์คือ เติม -s หรือ -es โดยหากประธานเป็นพหูพจน์ กริยาจะเป็นเอกพจน์คือ ไม่เติม -s หรือ -es ส่วนประโยคถัดมา เป็นการใช้ Tense ที่เรียกว่า Present Perfect Tense ซึ่งโครงสร้างของ Tense นี้ได้แก่ has/have + V.3 ใช้กับการกระทำหรือเหตุการณ์ที่เพิ่งสิ้นสุดลงหรือจบลงไปไม่นาน ณ ขณะที่พูดนั้น สังเกตจากคำว่า just, recently และ lately เป็นต้น

The main objective of the Center is to defend fundamental rights and freedom. (วัตถุประสงค์หลักของศูนย์ฯ ได้แก่ การคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานและเสรีภาพ (ของผู้มีอรรถคดี))

คำว่า ‘objective’ แปลว่า ‘วัตถุประสงค์’ n. 1. A thing aimed at or sought; a goal.

‘The system has achieved its objective.’ (ระบบได้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ได้

* ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา น.บ. (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย น.บ.ท. LL.M. New York University LL.M. The University of Chicago (ทุน ก.พ. ตามความต้องการของกรมบังคับคดี ๒๕๔๖) J.S.D. University of Illinois (ทุนสำนักงานศาลยุติธรรม ๒๕๕๓)

วางไว้) ซึ่งในขบวนการนี้มีการใช้คำว่าวัตถุประสงค์หลายครั้ง แต่ในเนื้อหาที่ไม่ได้ใช้คำว่า objective ซ้ำกันแต่อย่างใด แต่ใช้คำที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายกันซึ่งเรียกว่า synonym: a word or phrase that means exactly or nearly the same as another word or phrase in the same language, for example shut is a synonym of close) ได้แก่ คำว่า ‘a bid’ (to) และคำว่า ‘aim’ ซึ่งใช้ในประโยคถัดไป

The center aims to promote the values of human rights and reinforce the principles of human dignity. (ศูนย์ฯ มีเป้าหมายที่จะส่งเสริมความสำคัญของสิทธิมนุษยชนและสนับสนุนหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์)

คำว่า ‘value’ ที่เราใช้ในภาษาทั่วไปแปลว่า ‘มูลค่า’ แต่ในประโยคนี้ใช้ในความหมายที่กว้างขึ้น คือ n. 1. The regard that something is held to deserve; the importance, worth, or usefulness of something.

‘Your support is of great value.’ (การสนับสนุนของคุณมีประโยชน์อย่างมาก)

คำว่า ‘human right’ ซึ่งมักจะพบในรูปพหูพจน์ คือ ‘human rights’ แปลว่า A right which is believed to belong to every person. (สิทธิที่ได้รับ การเชื่อว่า/ที่ได้รับการรับรองว่าเป็นของบุคคลทุกคน/ สิทธิที่คนทุกคนพึงมี)

‘A flagrant disregard for basic human rights (การกระทำที่ไม่คำนึงถึงสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานอย่าง ชัดแจ้ง)

คำว่า ‘reinforce’ แปลว่า strengthen or support (an object or substance), especially with additional material.

‘The helmet has been reinforced with a double layer of cork.’ ซึ่งในความหมายของประโยค นี้ คำว่า promote และ reinforce เป็น synonym กัน

The Center will work to serve the demands of all people, including the accused,

victims, witnesses and the public to ensure fairness. (ศูนย์นี้ฯ จะได้รับรอง/ตอบสนองความต้องการของผู้มีอรรถคดีทุกคน รวมทั้งผู้ต้องหาหรือ จำเลย เหยื่อ/ผู้เสียหาย พยาน และผู้มาติดต่อราชการ ศาล เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม)

คำว่า ‘serve’ แปลว่า บริการ รับรอง ทำหน้าที่ v. 1. Perform duties or services for (another person or an organization).

‘Malcolm has served the church very faithfully.’

คำว่า ‘demand’ ในประโยคนี้แปลว่า an insistent and peremptory request, made as of right.

‘A series of demands for far-reaching reform’ (กรณีมีการเรียกร้อง/ความต้องการที่จะให้มีการปฏิรูปร่างกว้างขวาง/ในหลาย ๆ เรื่อง ๆ)

คำว่า ‘accused’ แปลว่า a person or group of people who are charged with or on trial for a crime.

‘Two of the accused were sentenced to thirteen years in prison.’

คำว่า ‘victim’ แปลว่า a person harmed, injured, or killed as a result of a crime, accident, or other event or action.

‘Victims of domestic violence’ (เหยื่อจากการกระทำความรุนแรงในครอบครัว)

และคำว่า ‘ensure’ แปลว่า v. 1. Make certain that (something) will occur or be the case.

ผู้เขียนหวังว่า ผู้อ่านจะได้ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในคดีอาญาพอสมควร คำแปลภาษาอังกฤษและตัวอย่างประโยคภาษาอังกฤษ ผู้เขียน นำมาจาก www.oxforddictionaries.com ซึ่งข้อดี ประการหนึ่งของเว็บไซต์นี้คือ หายคำศัพท์ภาษาอังกฤษ แต่ละคำที่เราค้นหาจะมีรูปคำพ้องอยู่ ซึ่งเมื่อผู้อ่านคลิก ที่คำพ้อง ก็จะได้ยินการออกเสียงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ คำนั้น ๆ ซึ่งผู้อ่านสามารถฝึกออกเสียงตามได้ครับ

ต่อจากฉบับที่แล้ว

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่การรับขนคนโดยสารและสัมภาระ ดำเนินการโดยผู้ขนส่งหลายคนหลายทอด ซึ่งเป็นการรับขนเดียว โดยไม่แบ่งแยกตามมาตรา ๔ วรรคสาม ผู้ขนส่งแต่ละทอดย่อม อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ และให้ถือว่าเป็นคู่สัญญา คนหนึ่งของสัญญารับขนทางอากาศเท่าที่เกี่ยวกับส่วนของการ รับขนซึ่งดำเนินการภายใต้การควบคุมดูแลของผู้ขนส่งทอดนั้น

ในกรณีที่มีการรับขนตามวรรคหนึ่ง คนโดยสารหรือผู้มี สิทธิในค่าสินไหมทดแทนอันเกี่ยวกับคนโดยสารนั้น จะฟ้องได้ เฉพาะผู้ขนส่งทอดที่ได้ดำเนินการรับขนในระหว่างที่อุบัติเหตุ หรือกรณีล่าช้านั้นเกิดขึ้น เว้นแต่ในกรณีที่ผู้ขนส่งทอดแรกได้ ตกลงรับผิดชอบตลอดการเดินทางโดยชัดแจ้งแล้ว

ในส่วนที่เกี่ยวกับสัมภาระ คนโดยสารย่อมมีสิทธิฟ้อง ผู้ขนส่งทอดแรกและผู้ขนส่งทอดสุดท้าย รวมทั้งอาจฟ้องผู้ขนส่ง ทอดที่ดำเนินการรับขนในระหว่างที่สัมภาระถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายหรือกรณีที่สัมภาระล่าช้าเกิดขึ้นได้ด้วย ทั้งนี้ ผู้ขนส่ง ทุกทอดที่กล่าวมานั้นจะต้องรับผิดชอบร่วมกันและแทนกันต่อคน โดยสาร

มาตรา ๓๗ ผู้ขนส่งต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น จากการที่ของถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหาย โดยมีเงื่อนไขว่า เหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสียหายนั้นเกิดขึ้นในระหว่างการรับ ขนทางอากาศ

ผู้ขนส่งไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น หากพิสูจน์ ได้ว่าการที่ของถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายนั้นเป็นผลมาจาก เหตุหนึ่งเหตุใด ดังต่อไปนี้

(๑) ความชำรุดบกพร่อง คุณภาพ หรือการเสื่อมสภาพ แห่งของนั้นเอง

(๒) การบรรจุหีบห่อที่บกพร่องแห่งของนั้น ซึ่งกระทำ โดยบุคคลอื่นที่มีใช้ผู้ขนส่งหรือลูกจ้างหรือตัวแทนของผู้ขนส่ง

(๓) การปฏิบัติการทางสงครามหรือการขัดแย้งทางอาวุธ

(๔) การกระทำของเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อันเกี่ยว กับการนำของเข้า การนำของออกหรือการนำของผ่านแดน

การรับขนทางอากาศตามมาตรา นี้ ให้หมายความรวมถึง ถึงช่วงเวลาของที่อยู่ในหน้าที่ดูแลรักษาของผู้ขนส่งด้วย

ช่วงเวลาของการรับขนทางอากาศ ไม่รวมถึงการรับขน ทางบก ทางทะเล หรือทางน้ำ ภายในประเทศที่ดำเนินการนอก ท่าอากาศยาน เว้นแต่

(๑) การรับขนทางบก ทางทะเล หรือทางน้ำนั้น เกิดขึ้น ในการปฏิบัติการตามสัญญาสำหรับการรับขนทางอากาศเพื่อ วัตถุประสงค์ในการขนขึ้น การขนลง การส่งมอบ หรือการถ่าย ล้ำ ในกรณีเช่นนี้ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าความเสียหายที่เกิดขึ้น เป็นผลมาจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในระหว่างการรับขนทาง อากาศเว้นแต่จะพิสูจน์ได้เป็นอย่างอื่น

(๒) ผู้ขนส่งใช้การขนส่งรูปแบบอื่นโดยไม่ได้รับความ ยินยอมจากผู้ตราส่งตลอดเส้นทางหรือบางส่วนของเส้นทางแทน การรับขนซึ่งคู่สัญญาได้ทำความตกลงให้ทำการรับขนทางอากาศ ไว้ให้ถือว่า การขนส่งรูปแบบอื่นนั้นอยู่ในช่วงเวลาของการรับขน ทางอากาศด้วย

มาตรา ๓๘ ให้นำความในมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับแก่ ความรับผิดของผู้ขนส่งในความเสียหายที่เกิดขึ้นจากกรณีล่าช้า ในการรับขนของโดยอนุโลม

มาตรา ๓๙ ความรับผิดของผู้ขนส่งในกรณีที่ของถูก ทำลาย สูญหาย หรือเสียหาย หรือในกรณีที่ของล่าช้า ให้จำกัด ไว้เพียงสิบเก้าหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินต่อหนึ่งกิโลกรัม เว้นแต่ ในขณะที่ส่งมอบหีบห่อให้แก่ผู้ขนส่ง ผู้ตราส่งได้บอกกล่าวไว้ เป็นพิเศษถึงส่วนได้เสียที่จะได้รับในการส่งมอบหีบห่อ ณ ถิ่น ปลายทางและได้ชำระเงินเพิ่มเติมในกรณีที่ต้องชำระแล้ว

ในกรณีที่ผู้ตราส่งได้บอกกล่าวและได้ชำระเงินเพิ่มเติม ในกรณีที่ต้องชำระตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้ขนส่งย่อมต้องรับผิด ชำระเงินจำนวนไม่เกินที่บอกกล่าวไว้ เว้นแต่พิสูจน์ได้ว่าจำนวน เงินที่บอกกล่าวไว้นั้นสูงกว่าส่วนได้เสียที่แท้จริงที่ผู้ตราส่งจะ ได้ รับเมื่อมีการส่งมอบ ณ ถิ่นปลายทาง

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่ของบางส่วนหรือสิ่งใด ๆ ที่อยู่ใน ของนั้น ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายหรือในกรณีที่ของล่าช้า นำหนักที่จะใช้เป็นข้อพิจารณาในการกำหนดจำนวนเงินสำหรับการ จำกัดความรับผิดของผู้ขนส่ง ให้คือนำหนักทั้งหมดของ หีบห่อที่ถูกทำลาย สูญหาย เสียหาย หรือล่าช้า แล้วแต่กรณี

ถ้าการถูกทำลาย สูญหาย เสียหาย หรือกรณีล่าช้าแก่ บางส่วนแห่งของหรือแก่สิ่งใด ๆ ที่อยู่ในของนั้นมีผลกระทบต่อ มูลค่าของหีบห่ออื่นที่ส่งโดยใบตราส่งทางอากาศเดียวกัน หรือ ใบรับของเดียวกันหรือบันทึกเดียวกันที่บันทึกโดยวิธีอื่นตาม มาตรา ๒๔ วรรคสอง ให้ใช้นำหนักทั้งหมดของหีบห่อเดียวหรือ หลายหีบห่อเช่นว่านั้นเป็นข้อพิจารณาในการกำหนดเกณฑ์จำกัด ความรับผิดของผู้ขนส่งด้วย

* อนุกรรมการประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภา

มาตรา ๔๑ เกณฑ์จำกัดความรับผิดที่กำหนดในมาตรา ๓๙ ไม่กระทบถึงการพิพากษาของศาลที่จะให้มีการชำระค่าธรรมเนียมศาลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีพร้อมทั้งดอกเบี้ยให้แก่โจทก์

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับในกรณีที่จำนวนค่าเสียหายที่ศาลพิพากษาให้แก่โจทก์ไม่เกินจำนวนเงินที่ผู้ขนส่งได้เสนอที่จะชำระให้แก่โจทก์เป็นหนังสือภายในระยะเวลาหกเดือนนับแต่วันที่เกิดเหตุที่ทำให้เกิดความเสียหาย หรือก่อนวันยื่นฟ้องคดี ถ้าได้ฟ้องคดีก่อนสิ้นระยะเวลาดังกล่าว โดยเมื่อคำนวณแล้วโจทก์มีสิทธิได้รับไม่เกินเกณฑ์จำกัดความรับผิดที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๙

มาตรา ๔๒ ข้อกำหนดใด ๆ ในการรับขนของที่มุ่งจะปลดเปลื้องผู้ขนส่งให้หลุดพ้นจากความรับผิดหรือที่มุ่งกำหนดเกณฑ์จำกัดความรับผิดให้ต่ำกว่าที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ให้ข้อกำหนดนั้นเป็นโมฆะแต่ความเป็นโมฆะของข้อกำหนดเช่นว่านั้นไม่ทำให้สัญญาทั้งฉบับเป็นโมฆะ และสัญญานั้นยังคงอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้”

มีข้อสังเกตว่า ไม่มีการใช้คำว่า “เหตุสุดวิสัย” ตามที่ใช้ อยู่ในมาตรา ๖๑๖, มาตรา ๖๒๘ และมาตรา ๖๓๔ แห่ง ป.พ.พ. แต่มีการใช้คำว่า “พันวิสัย” ใน พ.ร.บ. นี้

“หน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน” (Special Drawing Right - SDR) หมายถึง หน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินตามกฎหมายว่าด้วยการให้อำนาจและกำหนดการปฏิบัติบางประการเกี่ยวกับสิทธิพิเศษถอนเงินในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund – IMF)

มาตรา ๕๖ แห่ง พ.ร.บ. นี้บัญญัติไว้ว่า “ในกรณีที่มีการฟ้องคดีตามพระราชบัญญัตินี้ การแปลงหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินให้เป็นสกุลเงินบาท ให้คำนวณ ณ วันที่ศาลมีคำพิพากษาโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย” ผู้เขียนได้เคยสอบถามเจ้าหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทย และได้รับคำชี้แจงว่า ธนาคารแห่งประเทศไทยไม่เคยออกประกาศอัตราแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงินและได้ใช้อัตราแลกเปลี่ยนที่ IMF จัดทำและมีให้ตรวจดูได้เป็นรายวันจาก website ของ IMF โดย IMF จะสรุปจากรายงานที่ธนาคารแห่งชาติของแต่ละประเทศส่งให้แก่ IMF ทุกวัน ตารางของ IMF แสดงอัตราแลกเปลี่ยนสำหรับเงินบาทไทยต่อ 1 SDR ณ วันที่ ๑๘, ๑๙, ๒๐, ๒๑, ๒๔, ๒๕ และ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๐ อยู่ที่ ๓๔.๓๘๕ บาท, ๓๔.๓๐๘ บาท, ๓๔.๓๗๑ บาท, ๓๔.๔๑๑ บาท, ๓๔.๓๗๓ บาท, ๓๔.๓๗๒ บาท และ ๓๔.๔๒๗ บาท ตามลำดับ”

วรรคสองของมาตรา ๕๔ แห่ง พ.ร.บ. นี้บัญญัติไว้ด้วยว่า “ผู้เสียหายไม่อาจได้รับค่าเสียหายเชิงลงโทษหรือค่าเสียหายอื่นที่มีใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการฟ้องคดีตามวรรคหนึ่ง”

ขนส่งหลายคนหลายทอด

พ.ร.บ. นี้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการขนส่งหลายคนหลายทอดซึ่งผู้เขียนเห็นว่าเป็นบทบัญญัติที่มีความชัดเจนในเรื่องความรับผิดของผู้ขนส่งแต่ละทอดมากกว่าบทบัญญัติในมาตรา ๖๑๘ แห่ง ป.พ.พ. ซึ่งบัญญัติว่า “ถ้าของนั้นได้ส่งไปโดยมีผู้ขนส่งหลายคนหลายทอด ท่านว่าผู้ขนส่งทั้งนั้นจะต้องรับผิดชอบร่วมกันในการสูญหาย บุปสลาย หรือส่งชกช้า”

มาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖ ของ พ.ร.บ. นี้บัญญัติว่า:

“มาตรา ๔๕ ในกรณีที่มีการรับขนของดำเนินการโดยผู้ขนส่งหลายคนหลายทอดซึ่งเป็นการรับขนเดียวโดยไม่แบ่งแยกตามมาตรา ๔ วรรคสาม ผู้ขนส่งแต่ละทอดย่อมอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ และให้ถือว่าเป็นคู่สัญญาคนหนึ่งของสัญญารับขนทางอากาศเท่าที่เกี่ยวกับส่วนของการรับขนซึ่งดำเนินการภายใต้การควบคุมดูแลของผู้ขนส่งทอดนั้น

ในกรณีที่มีการรับขนตามวรรคหนึ่ง ผู้ตราส่งย่อมมีสิทธิฟ้องผู้ขนส่งทอดแรก และผู้รับตราส่งที่มีสิทธิรับมอบของย่อมมีสิทธิฟ้องผู้ขนส่งทอดสุดท้าย นอกจากนั้นผู้ตราส่งหรือผู้รับตราส่งยังอาจฟ้องผู้ขนส่งทอดที่ดำเนินการรับขนในระหว่างที่ของถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหาย หรือกรณีที่ยองล่าช้าเกิดขึ้นได้ด้วย ทั้งนี้ ผู้ขนส่งทุกทอดที่กล่าวมานั้นจะต้องรับผิดชอบร่วมกันและแทนกันต่อผู้ตราส่งหรือผู้รับตราส่ง

มาตรา ๔๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๗ วรรคสี่ ในกรณีที่มีการรับขนร่วมกันและได้ดำเนินการส่วนหนึ่งโดยทางอากาศและส่วนอื่นโดยการรับขนโดยรูปแบบอื่น ให้ใช้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้บังคับเฉพาะกับช่วงที่ดำเนินการรับขนทางอากาศ”

พระราชบัญญัติการรับขนทางอากาศระหว่างประเทศนี้เรียกได้ว่าเป็นกฎหมายใหม่สำหรับคนไทย แต่ยังไม่เป็นที่สนใจ เพราะยังไม่มีอุบัติเหตุใหญ่ ๆ เกิดขึ้นในประเทศไทยหลังจากมีการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ นอกจากประเด็นที่ยกขึ้นมาข้างต้นแล้ว ยังมีบทบัญญัติอีกหลายมาตรากับทั้งยังมีพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาวันเดียวกันกับพระราชบัญญัติการรับขนทางอากาศระหว่างประเทศ แต่มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาและประกาศกระทรวงคมนาคมเรื่องการคุ้มครองสิทธิของผู้โดยสารที่ใช้บริการสายการบินของไทยในเส้นทางบินประจำภายในประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งผู้ที่เดินทางบ่อย ๆ โดยทางเครื่องบินควรสนใจศึกษาเป็นความรู้

ข้อสอบพร้อมคำตอบ ในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการ ในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๕๘ วิชากฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ วันเสาร์ที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๘

คำถาม ๑๐ ข้อรวม ๑๐๐ คะแนนเวลาตอบ ๔ ชั่วโมง ๑๐ นาที (๑๔.๐๐ - ๑๘.๑๐ นาฬิกา)
ให้ยกเหตุผลประกอบคำตอบด้วย

ต่อจากฉบับที่แล้ว

ข้อ ๖ นายหนึ่งได้เล่นพนันฟุตบอลกับนายสองซึ่ง นายหนึ่งเป็นฝ่ายเสียพนัน และไม่มีเงินชดใช้หนี้พนัน จึงไป ขอยืมมิดจากนายสอง โดยบอกนายสองว่าจะไปขโมย ทรัพย์สินในบ้านของนางสาวสวยมาเพื่อชดใช้หนี้พนัน นาย สองตกลงจึงมอบมิดให้นายหนึ่งไป ตกตึกนายหนึ่งได้ปีน เข้าไปในบริเวณบ้านของนางสาวสวยแล้วใช้มิดดังกล่าวมัด กระเบื้องหลังคาบ้านของนางสาวสวยจนเปิดออกแล้วปีน เข้าไปภายในบ้าน ขณะที่นายหนึ่งกำลังรื้อค้นทรัพย์สินของ นางสาวสวยอยู่ที่ชั้นสองของบ้าน นางสาวสวยมาพบและ ตกใจวิ่งหนีลงบันไดด้วยความรีบเร่งจึงตกบันไดถึงแก่ความ ตาย นายหนึ่งเข้าใจว่านางสาวสวยสลบไป จึงกระทำชำเรา นางสาวสวยจนสำเร็จความใคร่

ให้วินิจฉัยว่า นายหนึ่ง และนายสอง มีความผิดตาม ประมวลกฎหมายอาญารฐานใด หรือไม่

ธงคำตอบข้อ ๖

การที่นายหนึ่งใช้อาวุธมัดหลังคาบ้านของนางสาวสวยแล้วปีนเข้าไปภายในบ้านของนางสาวสวยเวลากลางคืน เป็นการเข้าไปในเคหสถานของผู้อื่นโดยไม่มีเหตุอันสมควร เมื่อนายหนึ่งเข้าไปในเวลากลางคืนและมีมิดซึ่งเป็นอาวุธ ติดตัวไปด้วย จึงเป็นความผิดฐานบุกรุกเคหสถานของผู้อื่น ในเวลากลางคืน โดยมีอาวุธตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๔ และมาตรา ๓๖๕ (๒) (๓)

การที่นายหนึ่งเข้าไปในบ้านของนางสาวสวยเพื่อ ลักทรัพย์ โดยนายหนึ่งได้รื้อค้นทรัพย์สินเมื่อนายหนึ่งจะไม่ได้ทรัพย์สินใดไปก็ตาม การกระทำของนายหนึ่งถือว่าได้พ้นชั้น ตระเตรียมเข้าสู่ชั้นลงมือกระทำความผิดแล้ว แต่กระทำไป ไม่ตลอด เนื่องจากนางสาวสวยมาพบก่อน นายหนึ่งจึงมี ความผิดฐานพยายามลักทรัพย์ เมื่อการพยายามลักทรัพย์ ดังกล่าวเกิดขึ้นในเวลากลางคืน ภายในบ้านของนางสาวสวย ซึ่งใช้เป็นที่อยู่อาศัย โดยที่นายหนึ่งมีอาวุธติดตัวไปด้วย นายหนึ่งจึงมีความผิดฐานพยายามลักทรัพย์ในเวลากลางคืน

ในเคหสถาน โดยทำอันตรายสิ่งกีดกันสำหรับคุ้มครองบุคคล หรือทรัพย์ หรือโดยผ่านสิ่งเช่นว่านั้นเข้าไปด้วยประการ ใด ๆ และโดยมีอาวุธ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๔ และมาตรา ๓๓๕ (๑) (๓) (๗) (๘) ประกอบมาตรา ๘๐ ซึ่งเป็นการกระทำความผิดตั้งแต่สองอนุมาตราขึ้นไป ตามมาตรา ๓๓๕ วรรคสอง

การที่นายหนึ่งพกมิดซึ่งเป็นอาวุธติดตัวมาลักทรัพย์ เป็นความผิดฐานพาอาวุธไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทาง สาธารณะโดยไม่มีเหตุสมควร ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๗๑

การที่นายหนึ่งกระทำชำเราศพนางสาวสวยจนสำเร็จ ความใคร่ นายหนึ่งไม่มีความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา นางสาวสวย ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๖ เนื่องจากนางสาวสวยถึงแก่ความตายแล้ว จึงไม่มีสภาพ บุคคล เป็นกรณีขาดองค์ประกอบความผิด นอกจากนี้ การที่นายหนึ่งเข้าใจว่านางสาวสวยสลบไป และได้กระทำ ชำเราศพของนางสาวสวย เป็นการไม่รู้ข้อเท็จจริงอันเป็น องค์ประกอบของความผิดจะถือว่านายหนึ่งประสงค์ต่อผล หรือย้อมเล็งเห็นผลของการกระทำนั้นไม่ได้ นายหนึ่งจึงไม่มี เจตนากระทำชำเราศพ และไม่มีความผิดตามมาตรา ๓๖๖/๑ ประกอบมาตรา ๕๙ วรรคสาม

กรณีของนายสอง การที่นายสองให้อาวุธมัดแก่นาย หนึ่งไป โดยที่นายสองทราบดีว่านายหนึ่งจะเข้าไปลักทรัพย์ ภายในบ้านของนางสาวสวย เป็นการให้ความช่วยเหลือหรือ ให้ความสะดวกในการที่นายหนึ่งกระทำความผิด ก่อนหรือ ขณะกระทำความผิด นายสองจึงมีความผิดฐานเป็น ผู้สนับสนุนให้นายหนึ่งกระทำความผิดฐานบุกรุก พยายาม ลักทรัพย์ และพาอาวุธไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทาง สาธารณะโดยไม่มีเหตุสมควรดังกล่าว ตามประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา ๓๓๕ (๑) (๓) (๗) (๘) มาตรา ๓๖๕ (๒) (๓) และมาตรา ๓๗๑ ประกอบมาตรา ๘๐ และมาตรา ๘๖ แต่ ความผิดฐานสนับสนุนให้นายหนึ่งกระทำความผิดฐาน

พาอาวุธไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยไม่มีเหตุอันสมควรนั้น นายสองไม่ต้องรับโทษ เนื่องจากเป็นการสนับสนุนความผิดลหุโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๐๖

ข้อ ๗ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๒๗ นายทองได้ทำสัญญาเช่าที่ดินของนายนาทเพื่อปลูกสร้างอาคารพาณิชย์จำนวน ๔๐ ห้อง มีกำหนด ๓๐ ปี นับแต่วันทำสัญญา โดยมีข้อตกลงให้อาคารพาณิชย์ที่ปลูกสร้างตกเป็นกรรมสิทธิ์ของนายนาททันที แต่นายนาทยอมให้นายทองนำไปเช่าช่วงหาประโยชน์ได้ตลอดอายุสัญญาเช่าที่ดิน นายนาทคิดค่าเช่าที่ดินดังกล่าวเดือนละ ๓๐๐,๐๐๐ บาท หากชำระค่าเช่าล่าช้า นายทองยอมเสียค่าปรับเป็นรายวันในอัตราวันละ ๑๐,๐๐๐ บาท จนกว่าจะชำระค่าเช่าที่ค้างครบถ้วน นอกจากนี้ ในสัญญาเช่ายังระบุให้นายทองชำระค่าภาษีโรงเรือนในอัตราร้อยละ ๑๒.๕ ของค่าเช่ารายเดือนตลอดอายุสัญญา ซึ่งข้อสัญญาดังกล่าวเป็นการตกลงให้นายทองเป็นผู้ชำระค่าภาษีโรงเรือนแทนนายนาทซึ่งเป็นเจ้าของทรัพย์สินและมีหน้าที่ต้องเสียภาษีโรงเรือนตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. ๒๔๗๕ มาตรา ๔๐ และคู่สัญญาได้ไปจดทะเบียนการเช่าในวันทำสัญญาแล้ว หลังจากนั้นนายทองได้ก่อสร้างอาคารพาณิชย์เสร็จและได้ให้เช่าช่วงหาประโยชน์ตลอดมา จนกระทั่งปี ๒๕๔๐ ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำผู้เช่าช่วงลดน้อยลง ค่าเช่าที่นายทองได้รับจากผู้เช่าช่วงไม่เพียงพอจะชำระเงินตามสัญญาเช่ากับนายนาทได้ นายทองจึงไม่ชำระค่าเช่าให้แก่ นายนาท และไม่ชำระค่าภาษีโรงเรือนแทน นายนาทอีกตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๔๒ เป็นต้นมา และนายทองยังได้มีหนังสือบอกเลิกสัญญาเช่าไปยังนายนาทโดยอ้างว่า นายนาทเป็นฝ่ายผิดสัญญา เนื่องจากไม่อำนวยความสะดวกแก่นายทองในธุรกิจการให้เช่าช่วง เป็นเหตุให้นายทองไม่ประสบความสำเร็จทางธุรกิจ ถือว่าผิดหน้าที่ของผู้ให้เช่า ทั้งนี้ ให้มีผลเป็นการบอกเลิกสัญญาเช่าตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๒ และนายทองได้ออกไปจากที่เช่าแล้วนับแต่วันที่ มีผลเป็นการบอกเลิกสัญญาเช่าดังกล่าว ต่อมาวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๒ นายนาทมีหนังสือแจ้งนายทองไม่ยินยอมให้เลิกสัญญาเช่าก่อนกำหนดและให้ชำระค่าเช่าตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๒ ถึงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๒ รวมทั้งค่าปรับกับให้ชำระค่าภาษีโรงเรือนที่นายนาทชำระไปภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันได้รับหนังสือทวงถาม แต่นายทองไม่ชำระ ในวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๒ นายนาทจึงได้มีหนังสือบอกเลิก

สัญญาไปยังนายทองโดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ เป็นต้นไป และให้นายทองชำระค่าเช่าค้างชำระ ค่าปรับ และค่าภาษีโรงเรือนตามสัญญาตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๒ ถึงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๒ แต่นายทองก็ยังเพิกเฉย ดังนั้น ในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ นายนาทจึงเข้าไปดูแลความเรียบร้อยในที่เช่าและเก็บเงินค่าเช่าจากผู้เช่าช่วงเอง เพราะเกรงว่าจะขาดประโยชน์ เนื่องจากนายทองไม่เข้ามายุ่งเกี่ยวในที่เช่าแล้ว จากนั้นในวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๓ นายนาทได้ยื่นฟ้องนายทองต่อศาลให้นายทองชำระค่าเช่าที่ค้างชำระ ค่าปรับ และค่าภาษีโรงเรือนตามสัญญา นายทองต่อสู้คดีว่าสัญญาเช่าสิ้นสุดแล้วนับแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๒ และคดีที่นายนาทฟ้องเรียกค่าเช่าค้างชำระและค่าปรับขาดอายุความแล้ว ส่วนค่าภาษีโรงเรือน นายนาทมีหน้าที่ชำระตามกฎหมาย นายทองจึงไม่ต้องรับผิดชอบและขาดอายุความแล้ว

ให้วินิจฉัยว่า ข้อต่อสู้ของนายทองฟังขึ้นหรือไม่

ธงคำตอบข้อ ๗

สัญญาเช่าระหว่างนายทองกับนายนาทไม่ได้กำหนดให้สิทธินายทองบอกเลิกสัญญาด้วยเหตุ นายนาทไม่อำนวยความสะดวกแก่นายทองในธุรกิจให้เช่าช่วงตามที่นายทองกล่าวอ้าง และกฎหมายลักษณะเช่าทรัพย์สินไม่ได้กำหนดหน้าที่ผู้ให้เช่าในเรื่องดังกล่าวไว้ นายทองจึงไม่มีสิทธิบอกเลิกสัญญาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๘๖ หนังสือบอกเลิกสัญญาของนายทองเป็นเพียงคำเสนอขอเลิกสัญญา เมื่อนายนาทมีหนังสือถึงนายทองในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๒ ว่าไม่ยินยอมให้นายทองเลิกสัญญา ก่อนกำหนด จึงเป็นการบอกปิดไปยังผู้เสนอ คำเสนอนั้นย่อมสิ้นความผูกพันตามมาตรา ๓๕๗ สัญญาเช่าจึงยังไม่เลิกกัน

สัญญาเช่าระหว่างนายทองกับนายนาทกำหนดให้ชำระค่าเช่าเป็นรายเดือน เมื่อไม่ได้กำหนดเวลาชำระค่าเช่าว่าจะต้องชำระเมื่อใด จึงต้องชำระค่าเช่าเมื่อสิ้นเดือนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๕๙ นายทองผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าตั้งแต่งวดแรกในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๒ กับทั้งไม่ชำระค่าปรับและค่าภาษีโรงเรือนตามสัญญา ให้แก่นายนาทตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๔๒ เป็นต้นมา เมื่อนายนาทได้บอกกล่าวให้นายทองชำระค่าเช่าค้างชำระภายใน ๓๐ วัน นับแต่ได้รับหนังสือทวงถาม ซึ่งเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ วันแล้ว และนายทองไม่ชำระภายในกำหนด นายนาทย่อมมีสิทธิบอกเลิกสัญญาเช่าได้ตามมาตรา ๕๕๔

ประกอบมาตรา ๕๖๐ การที่นายนาได้ใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาเช่าโดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ สัญญาเช่าจึงสิ้นสุดลงในวันดังกล่าว ดังนั้น ข้อต่อสู้ของนายทองที่อ้างว่าสัญญาเช่าสิ้นสุดแล้วนับแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๒ จึงฟังไม่ขึ้น

นายทองผิมนัดชำระค่าเช่างวดแรกในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๒ นายนาจจึงอาจบังคับสิทธิเรียกร้องให้นายทองชำระค่าเช่าที่ดินค้างชำระได้ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๒ เมื่อนับถึงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๓ ซึ่งเป็นวันที่นายนาจนำคดีมาฟ้องไม่เกินกำหนดระยะเวลา ๕ ปี สิทธิเรียกร้องค่าเช่าที่ดินซึ่งเป็นอสังหาริมทรัพย์ยังไม่ขาดอายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓๓ (๓) ข้อต่อสู้ของนายทองที่ว่าคดีขาดอายุความในส่วนนี้จึงฟังไม่ขึ้น

สำหรับสิทธิเรียกร้องค่าปรับจากการชำระค่าเช่าล่าช้า นั้น แม้สัญญาเช่ากำหนดให้นายทองต้องชำระค่าปรับจนกว่าจะชำระค่าเช่าที่ค้างครบถ้วน แต่เมื่อนายนาจบอกเลิกสัญญาโดยสัญญาให้มีผลสิ้นสุดเมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ นายนาจจึงเรียกเอาค่าปรับจากนายทองได้ถึงวันที่สัญญาเช่าสิ้นสุดลง สิทธิเรียกร้องค่าปรับจากการชำระค่าเช่าล่าช้ามิใช่เป็นการเรียกค่าเช่าที่ค้างชำระแต่เป็นสิทธิเรียกร้องเกี่ยวแก่สัญญาเช่า นายนาจจึงต้องฟ้องคดีภายในกำหนดอายุความ ๖ เดือน นับแต่วันส่งคืนทรัพย์สินที่เช่าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๖๓ แม้นายทองออกไปจากที่เช่าในวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๒ ก็ตาม แต่สัญญาเช่ายังไม่สิ้นสุด จึงถือไม่ได้ว่าเป็นวันส่งคืนทรัพย์สินที่เช่า ต่อมาเมื่อสัญญาเช่าสิ้นสุดลงในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ และนายนาจได้เข้ายึดถือครอบครองทรัพย์สินที่เช่าในวันที่สัญญาเช่าสิ้นสุดลง จึงเป็นการส่งมอบที่ดินที่เช่าคืนในวันดังกล่าว แต่เมื่อนับถึงวันฟ้องวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๓ ได้ล่วงพ้นกำหนด ๖ เดือน สิทธิเรียกร้องค่าปรับจึงขาดอายุความแล้ว ข้อต่อสู้ของนายทองจึงฟังไม่ขึ้น

การที่สัญญาเช่ากำหนดให้นายทองเป็นผู้ชำระค่าภาษีโรงเรือนแทนนายนาจ ไม่ทำให้นายนาจพ้นจากหน้าที่ที่ต้องเสียภาษีโรงเรือนตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. ๒๔๗๕ มาตรา ๔๐ จึงผูกพันใช้บังคับกันได้ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอันจะทำให้สัญญาเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐ นายทองจึงมีหน้าที่ชำระค่าภาษีโรงเรือนตามสัญญา และมีใช้กรณีให้ผู้ให้เช่าฟ้องผู้เช่าเกี่ยวแก่

สัญญาเช่าตามมาตรา ๕๖๓ ดังนี้ เมื่อไม่มีกฎหมายบัญญัติเรื่องอายุความไว้โดยเฉพาะ จึงมีอายุความ ๑๐ ปี ตามมาตรา ๑๙๓/๓๐ การที่นายทองไม่ชำระค่าภาษีโรงเรือนแก่นายนาจตามสัญญาเช่าตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๔๒ นับถึงวันฟ้องยังไม่เกิน ๑๐ ปี สิทธิเรียกร้องของนายนาจส่วนนี้จึงไม่ขาดอายุความ ข้อต่อสู้ของนายทองข้อนี้จึงฟังไม่ขึ้น

ข้อ ๘ นายสุขได้ตกลงว่าจ้างบริษัท มั่นคง จำกัด ก่อสร้างบ้านในราคา ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อเป็นเรือนหอและจัดงานเลี้ยงในวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙ โดยกำหนดให้ งานแล้วเสร็จภายใน ๒๔๐ วันนับแต่วันลงนามในสัญญาในวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘ และสัญญาดังกล่าวยังได้แบ่งงานและกำหนดการชำระเงินเป็น ๖ งวด งานงวดสุดท้ายกำหนดแล้วเสร็จในวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๙ อีกทั้งสัญญายังได้ระบุให้นายสิงห์ กรรมการผู้ถือหุ้นบริษัท มั่นคง จำกัด ในฐานะส่วนตัว ยอมเป็นผู้ค้ำประกันเพื่อชำระหนี้ค่าเสียหายต่าง ๆ ร่วมกับบริษัท มั่นคง จำกัด อย่างลูกหนี้ร่วมและจะไม่ยกข้อต่อสู้ใด ๆ ขึ้นต่อสู้กับนายสุข หากบริษัท มั่นคง จำกัด ทำผิดสัญญา ต่อมาวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๘ ในระหว่างก่อสร้างบ้าน บริษัท มั่นคง จำกัด ได้ว่าจ้างบริษัท ช่างไท จำกัด มาทำงานก่อสร้าง และบริษัท ช่างไท จำกัด ได้นำเอาหนังสือหลักประกันของธนาคารสยาม จำกัด มาวางไว้กับบริษัท มั่นคง จำกัด เป็นเงินจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีเงื่อนไขว่าธนาคารสยาม จำกัด จะรับผิดชอบชำระหนี้และค่าเสียหายต่าง ๆ หากบริษัท ช่างไท จำกัด ทำผิดสัญญา ซึ่งนายสุขก็รับรู้ถึงการว่าจ้างบริษัท ช่างไท จำกัด และหลักประกันสัญญาของธนาคารสยาม จำกัด ด้วย ต่อมาเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๙ ระหว่างการก่อสร้างงานงวดที่ ๕ บริษัท มั่นคง จำกัด และบริษัท ช่างไท จำกัด ได้หยุดการก่อสร้างเนื่องจากขาดคนงานมาดำเนินการก่อสร้างไม่ได้และไม่สามารถส่งมอบงานงวดที่ ๕ และงวดที่ ๖ ได้ทันกำหนด นายสุขจึงมีหนังสือแจ้งบอกเลิกสัญญาและเรียกค่าเสียหายจากบริษัท มั่นคง จำกัด พร้อมกับแจ้งนายสิงห์ให้ทราบถึงการบอกเลิกสัญญาและเรียกค่าเสียหายเมื่อวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ นอกจากนั้น ยังมีหนังสือแจ้งบอกเลิกสัญญาและเรียกค่าเสียหายจากบริษัท ช่างไท จำกัด รวมทั้งธนาคารสยาม จำกัด ซึ่งต่างได้รับทราบหนังสือของนายสุขแล้ว ต่อมาบริษัท มั่นคง จำกัด ได้มีหนังสือโต้แย้งนายสุขว่า นายสุขบอกเลิกสัญญาไม่ได้ เพราะยังไม่ถึงกำหนดเวลา เนื่องจากการส่งมอบงานงวดสุดท้ายยังอยู่ในระหว่างเวลา

การดำเนินการตามสัญญา นายสุขจึงไม่อาจเรียกค่าเสียหายจากบริษัท มั่นคง จำกัด ได้ ส่วนนายสิงห์ได้มีหนังสือโต้แย้งนายสุขว่านายสิงห์หลุดพ้นความรับผิดแล้ว เพราะข้อตกลงที่ให้นายสิงห์รับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมกับบริษัท มั่นคง จำกัด และจะไม่ยกข้อต่อสู้ใด ๆ ขึ้นต่อสู้ชั้นนั้นทำให้สัญญาเป็นโมฆะตามกฎหมาย

ให้วินิจฉัยว่า

(ก) ข้อโต้แย้งของบริษัท มั่นคง จำกัด รับฟังได้หรือไม่ และบริษัท มั่นคง จำกัด ต้องรับผิดชอบนายสุขหรือไม่ เพียงใด

(ข) ข้อโต้แย้งของนายสิงห์ รับฟังได้หรือไม่ และนายสิงห์ต้องรับผิดชอบต่อนายสุขหรือไม่ เพียงใด

(ค) บริษัท ช่างไท จำกัด และธนาคารสยาม จำกัด ต้องรับผิดชอบต่อนายสุขหรือไม่ เพียงใด

ธงคำตอบข้อ ๘

(ก) นายสุขทำสัญญาจ้างให้บริษัท มั่นคง จำกัด ก่อสร้างบ้านเพื่อใช้เป็นเรือนหอและจัดงานเลี้ยง ในวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙ จึงเป็นสัญญาจ้างทำของตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๘๗ บริษัท มั่นคง จำกัด ผู้รับจ้าง ต้องก่อสร้างบ้านให้แล้วเสร็จทันตามกำหนดเวลาที่ได้ตกลงกันไว้ในสัญญาคือวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๙ ต่อมาเมื่อบริษัท มั่นคง จำกัด หยุดการก่อสร้างตั้งแต่วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๙ เพราะหาคนงานมาก่อสร้างตามสัญญาไม่ได้ ซึ่งมีสาเหตุจากความผิดของนายสุข ผู้ว่าจ้าง กรณีอาจคาดหมายล่วงหน้าได้ว่าบ้านจะไม่แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๙ นายสุขจึงมีสิทธิบอกเลิกสัญญาโดยไม่จำเป็นต้องรอให้ถึงกำหนดเวลาที่ได้ตกลงกันไว้ตามสัญญา ตามมาตรา ๕๙๓ และเมื่อนายสุขบอกเลิกสัญญาแล้ว นายสุขยังมีสิทธิเรียกค่าเสียหายที่แท้จริงอันเกิดจากการผิดสัญญาจากบริษัท มั่นคง จำกัด ตามมาตรา ๓๙๑ ข้อโต้แย้งของบริษัท มั่นคง จำกัด จึงรับฟังไม่ได้

(ข) นายสิงห์ ในฐานะส่วนตัว เป็นผู้ค้าประกันการปฏิบัติการชำระหนี้ของบริษัท มั่นคง จำกัด ตามสัญญาจ้างก่อสร้าง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๘๐ เมื่อบริษัท มั่นคง จำกัด ผิดสัญญาจ้าง นายสิงห์ผู้ค้าประกันจึงต้องร่วมรับผิดชอบใช้ชำระหนี้ค่าเสียหายให้นายสุขตามมาตรา ๖๘๖ แม้การที่สัญญาการค้าประกันมีข้อตกลงให้ผู้ค้าประกันรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมและกำหนดว่านายสิงห์จะไม่ยกข้อต่อสู้ใด ๆ ขึ้นต่อสู้ชั้นนายสุขนั้น จะตกเป็นโมฆะตาม

มาตรา ๖๘๑/๑ ก็ตาม แต่ไม่ทำสัญญาการค้าประกันตกเป็นโมฆะทั้งฉบับ ข้อตกลงอื่น ๆ ในสัญญาการค้าประกันยังมีผลใช้บังคับได้ ดังนั้น นายสิงห์ยังคงเป็นผู้ค้าประกันที่ต้องรับผิดชอบต่อนายสุขเมื่อบริษัท มั่นคง จำกัด ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ ข้อโต้แย้งของนายสิงห์ว่าสัญญาการค้าประกันเป็นโมฆะและนายสิงห์หลุดพ้นจากความรับผิดแล้ว จึงรับฟังไม่ได้ และนายสิงห์ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายทั้งหมดตามสัญญาการค้าประกันต่อนายสุข แต่นายสิงห์มีสิทธิเชิญให้นายสุข เจ้าหนี้ ไปเรียกให้บริษัท มั่นคง จำกัด ลูกหนี้ ชำระหนี้ก่อนได้เมื่อมีการผิดสัญญา ตามมาตรา ๖๘๘ และมาตรา ๖๘๙

(ค) เมื่อบริษัท ช่างไท จำกัด เป็นผู้รับจ้างช่วง ที่รับจ้างก่อสร้างบ้านของนายสุขให้แก่บริษัท มั่นคง จำกัด ดังนั้นบริษัท มั่นคง จำกัด จึงต้องรับผิดชอบในความผิดอย่างใด ๆ ในการทำงานของบริษัท ช่างไท จำกัด ต่อนายสุข ผู้ว่าจ้าง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๐๗ การที่บริษัท ช่างไท จำกัด มิได้เป็นคู่สัญญาในสัญญาจ้างระหว่างนายสุขและบริษัท มั่นคง จำกัด บริษัท ช่างไท จำกัด จึงไม่มีนิติสัมพันธ์กับนายสุข และไม่ต้องรับผิดชอบต่อนายสุข

ส่วนธนาคารสยาม จำกัด เป็นผู้ค้าประกันตามสัญญาจ้างระหว่างบริษัท มั่นคง จำกัด และบริษัท ช่างไท จำกัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๘๐ ธนาคารสยาม จำกัด ไม่มีนิติสัมพันธ์ใด ๆ กับนายสุข ดังนั้นธนาคารสยาม จำกัด จึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อนายสุขเช่นกัน

ข้อ ๙ นายตาลซื้อเสาเข็ม ๑๐๐ ต้น จากนายนิล และให้นายนิลบริการตอกเสาเข็มเพื่อก่อสร้างศูนย์การค้าซึ่งนายตาลจะใช้เป็นสถานประกอบธุรกิจค้าขายเองและบางส่วนให้ผู้อื่นเช่าทำการค้า ค่าเสาเข็มรวมค่าบริการตอกเสาเข็มต้นละ ๘,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๘๐๐,๐๐๐ บาท โดยนายนิลตกลงให้นายตาลหักเงินประกันผลงานไว้จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท จากยอดเงินค่าเสาเข็มรวมค่าบริการ และเมื่อนายนิลตอกเสาเข็มแล้วเสร็จ นายตาลตกลงชำระเงินค่าเสาเข็มรวมค่าบริการให้แก่นายนิลจำนวน ๗๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนเงินประกันผลงานที่หักไว้จากค่าจ้างจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท นั้น กำหนดชำระคืนเมื่อครบ ๒ ปี นับแต่วันตอกเสาเข็มครบถ้วน นายนิลตอกเสาเข็มแล้วเสร็จตามสัญญาเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๓ แต่นายตาลผิดผ่อนไม่ยอมชำระเงินค่าเสาเข็มรวมค่าบริการให้แก่นายนิลตามสัญญา ต่อมาวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๔ นายตาลนำเงินมาชำระค่าเสาเข็มรวมค่าบริการให้นายนิลจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท และวันที่

๑๐ กันยายน ๒๕๕๖ นายतालชำระเงินค่าเสาเข็มรวมค่าบริการให้นายนิลอีกจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนเงินประกันผลงานยังไม่คืนให้นายนิลแต่อย่างใด นายนิลจึงได้มีหนังสือบอกกล่าวทวงถามให้นายतालชำระเงินส่วนที่เหลืออีกจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่นายนิลภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือทวงถาม โดยนายतालได้รับหนังสือไว้แล้วเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๖ แต่ก็ยังไม่ชำระ ต่อมาวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๘ นายนิลจึงฟ้องนายतालต่อศาลเพื่อเรียกร้องเงินที่นายतालต้องชำระให้แก่นายนิลดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ย

ให้วินิจฉัยว่า

(ก) สิทธิเรียกร้องของนายนิลตามฟ้องขาดอายุความแล้วหรือไม่

(ข) นายนิลมีสิทธิเรียกร้องดอกเบี้ยของเงินที่เรียกร้องตามฟ้องหรือไม่ เพียงใด

รับคำตอบข้อ ๙

(ก) แม้การที่นายतालซื้อเสาเข็มจากนายนิลจะไม่ใช่เพื่อนำไปขายต่ออีกทอดหนึ่งก็ตาม แต่การที่นายतालจ้างนายนิลตอกเสาเข็มเพื่อก่อสร้างศูนย์การค้าที่นายतालจะใช้ทำการค้าขายเองและนำพื้นที่บางส่วนให้ผู้อื่นเช่าทำการค้า ถือได้ว่าเป็นการที่ได้ทำเพื่อกิจการของฝ่ายลูกหนี้นั่นเอง กรณีจึงเข้าข้อยกเว้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓๔ (๑) สิทธิเรียกร้องเงินค่าเสาเข็มรวมค่าบริการจึงมีอายุความ ๕ ปี ตามมาตรา ๑๙๓/๓๓ (๕)

การที่นายतालชำระเงินค่าเสาเข็มรวมค่าบริการตอกเสาเข็มให้นายนิลครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๔ เป็นการชำระหนี้บางส่วนภายในกำหนดอายุความ อายุความจึงสะดุดหยุดลงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๑๔ (๑) จึงต้องเริ่มนับอายุความใหม่ตามมาตรา ๑๙๓/๑๕ ซึ่งจะครบกำหนดอายุความ ๕ ปี ในวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๙

นอกจากนี้ การที่นายतालชำระเงินค่าเสาเข็มรวมค่าบริการตอกเสาเข็มให้นายนิล ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๖ เป็นการชำระหนี้บางส่วนภายในกำหนดอายุความ มิใช่การรับสภาพความรับผิดชอบตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓๕ อายุความจึงสะดุดหยุดลงตามมาตรา ๑๙๓/๑๔ (๑) เริ่มนับอายุความ ๕ ปีใหม่ตามมาตรา ๑๙๓/๑๕ ครบกำหนดอายุความในวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๑ การที่นายนิลฟ้องนายतालเพื่อเรียกร้องเงินค่า

เสาเข็มรวมค่าบริการที่ค้างชำระจำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ในวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๘ จึงยังไม่ขาดอายุความ

ส่วนเงินประกันผลงานที่นายतालหักไว้จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท นั้น เป็นเรื่องที่คุณสัญญาประสงค์จะใช้เป็นหลักประกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นจากการก่อสร้าง จึงถือไม่ได้ว่าเป็นค่าสิ่งของหรือค่าจ้างค้างชำระที่นายนิลจะต้องใช้สิทธิเรียกร้องภายใน ๕ ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓๔ (๑) ประกอบมาตรา ๑๙๓/๓๓ (๕) สิทธิเรียกร้องในกรณีนี้ไม่มีกฎหมายบัญญัติอายุความไว้โดยเฉพาะ จึงมีอายุความ ๑๐ ปี ตามมาตรา ๑๙๓/๓๐ เมื่อเงินประกันผลงานครบกำหนดชำระคืนในวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๕ การที่นายนิลฟ้องนายतालเพื่อเรียกร้องเงินประกันผลงานจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ในวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๘ จึงยังไม่ขาดอายุความ

(ข) ในส่วนของดอกเบี้ย แม้สัญญาจะไม่ได้กำหนดว่าเมื่อผิดนัดไม่ชำระเงินค่าเสาเข็มรวมค่าบริการและเงินประกันผลงานภายในกำหนดให้คิดดอกเบี้ยได้ก็ตาม แต่การที่นายนิลมีหนังสือทวงถามให้ชำระหนี้เงินค่าเสาเข็มรวมค่าบริการและเงินประกันผลงานภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือทวงถาม ซึ่งครบกำหนดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ แต่นายतालไม่ชำระ นายนิลจึงมีสิทธิคิดดอกเบี้ยผิดนัดในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นไปจนกว่านายतालจะชำระหนี้เสร็จสิ้น ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๒๔

ข้อ ๑๐ นายหนึ่งมีอาชีพประกอบธุรกิจขายส่งเสื้อผ้า อยู่กินกันฉันสามีภริยากับนางสวยซึ่งเป็นพนักงานในบริษัทแห่งหนึ่งมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ โดยทั้งสองคนเพิ่งจดทะเบียนสมรสกันในวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ในปลายปี ๒๕๕๗ นางสวยนำเงินเดือนที่สะสมไว้ไปซื้อรถยนต์ ๑ คัน ราคา ๕๐๐,๐๐๐ บาท หลังจดทะเบียนสมรสกัน นายหนึ่งได้รับมรดกจากบิดาเป็นเงินฝากในบัญชีธนาคารจำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ในช่วงต้นปี ๒๕๕๘ ธุรกิจนายหนึ่งขาดเงินสดหมุนเวียน ในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๘ นายหนึ่งจึงได้ทำสัญญากู้ยืมเงินจากนายดวงซึ่งเป็นเพื่อนรักกันจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาทโดยไม่มีดอกเบี้ย และมีนายสองตกลงทำสัญญาค้ำประกันการกู้ยืมเงินดังกล่าว ต่อมาวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ นายหนึ่งประสบอุบัติเหตุถึงแก่ความตาย ศาลได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้นางสวยทายาทเพียงคนเดียวของนายหนึ่งเป็นผู้จัดการมรดก เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๘

นายดวงทราพบว่านายหนึ่งถึงแก่ความตายจึงได้มีหนังสือ ทวงถามให้นางสวยผู้จัดการมรดกชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืม เงินดังกล่าวภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือทวงถาม โดยนางสวยได้รับหนังสือทวงถามแล้วเมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๘ นอกจากนั้น นายดวงยังมีหนังสือบอกกล่าวไปยัง นายสองว่า นายดวงได้เรียกให้นางสวยผู้จัดการมรดกของ นายหนึ่งชำระหนี้สินตามสัญญาแล้ว หากนางสวยไม่ชำระ นายดวงจะเรียกให้นายสองชำระหนี้ตามสัญญาค้ำประกัน ต่อไป เมื่อนางสวยไม่ชำระหนี้ภายในกำหนด นายดวงจึงมี หนังสือแจ้งเหตุดังกล่าวไปยังนายสองเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ให้นายสองชำระหนี้ตามสัญญาค้ำประกัน แต่ นายสองไม่ชำระ ในวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๙ นายดวง จึงยื่นฟ้องนางสวยในฐานะผู้จัดการมรดกและนายสองใน ในฐานะผู้ค้ำประกันให้ชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินและตาม สัญญาค้ำประกัน นายสวยต่อสู้ในคำให้การว่าทรัพย์สินมรดก ของนายหนึ่งมีเพียงเงินฝากธนาคารจำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท เท่านั้น ซึ่งนางสวยได้ใช้เพื่อการปลงศพนายหนึ่งไปหมดแล้ว ส่วนรถยนต์ไม่ใช่ทรัพย์สินมรดกเพราะนางสวยซื้อมาด้วยเงิน ของตัวเองและไม่มียุทธทรัพย์มรดกอื่นใดแล้วนางสวยจึงไม่ ต้องชำระหนี้ให้แก่ นายดวง นอกจากนี้ หนี้ตามสัญญากู้ยืม เงินที่นายดวงนำมาฟ้องนั้นนางสวยไม่เคยรู้เห็นหรือตกลง ยินยอมด้วย จึงเป็นการทำสัญญาที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ส่วน นายสองต่อสู้ว่านายดวงไม่เคยบอกกล่าวถึงการที่ลูกหนี้ ผิดนัดชำระหนี้ภายใน ๖๐ วัน ตามที่กฎหมายกำหนด จึงไม่ ต้องรับผิดชอบชำระหนี้เงินกู้ยืมตามสัญญาค้ำประกัน

ให้วินิจฉัยว่า ข้อต่อสู้ของนางสวยและนายสอง ดังกล่าวฟังขึ้นหรือไม่

ธงคำตอบข้อ ๑๐

นางสวยและนายหนึ่งอยู่กินฉันสามีภริยากันโดยไม่ได้จดทะเบียนสมรส แต่ต่างคนต่างทำมาหากิน มิได้มี ทรัพย์สินที่ได้จากการทำมาหาได้ร่วมกัน เงินเดือนพนักงาน บริษัทที่นางสวยได้มาในช่วงเวลาดังกล่าวจึงมิใช่กรรมสิทธิ์ รวม หากแต่เป็นกรรมสิทธิ์ของนางสวยเพียงผู้เดียว การที่ นางสวยซื้อรถยนต์ด้วยเงินเดือนที่สะสมไว้ตั้งแต่ก่อนการ จดทะเบียนสมรสกัน รถยนต์จึงเป็นส่วนส่วนตัวของนางสวย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๗๑ (๑) และมีทรัพย์สินมรดกของนายหนึ่ง ส่วนเงินฝากในบัญชี ธนาคารจำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท นายหนึ่งได้รับมรดกมาจาก บิดาของตนในระหว่างสมรส จึงเป็นส่วนส่วนตัวของนายหนึ่ง

ตามมาตรา ๑๔๗๑ (๓) และเป็นทรัพย์สินมรดกของนายหนึ่ง เมื่อถึงแก่ความตาย ข้อต่อสู้ของนางสวยที่ว่าทรัพย์สินมรดก ของนายหนึ่งมีเพียงเงินฝากธนาคารจำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท เท่านั้น ในส่วนนี้จึงฟังขึ้น

หนี้เงินกู้ยืมเป็นหนี้ที่มีอยู่ก่อนการจดทะเบียนสมรส จึงไม่อยู่ในบังคับของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๔๗๖ สัญญากู้ยืมเงินจึงใช้บังคับได้ ไม่ฝ่าฝืนต่อ กฎหมาย และไม่ต้องได้รับความยินยอมจากนางสวย ข้อต่อสู้ ของนางสวยในข้อนี้ จึงฟังไม่ขึ้น

นายดวงเจ้าหนี้ของมรดกขอที่จะได้รับชำระหนี้จาก ทรัพย์สินในกองมรดกเท่านั้น ตามประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ มาตรา ๑๗๓๔ เมื่อนางสวยนำเงินฝากในบัญชี ธนาคารจำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นทรัพย์สินมรดกของนาย หนึ่งไปใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการทำศพนายหนึ่งจนหมดแล้ว โดยค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็นการชำระหนี้ที่กองมรดกค้างชำระ อันอยู่ในลำดับก่อนหนี้กู้ยืมของนายดวง ตามมาตรา ๑๗๓๔ (๒) และ (๖) ดังนั้น เมื่อไม่เหลือทรัพย์สินในกองมรดกของ นายหนึ่งอีก และนางสวยซึ่งเป็นทายาทไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบ กว่าทรัพย์สินมรดกที่ตกทอดได้แก่ตน ตามมาตรา ๑๖๐๑ ข้อต่อสู้ของนางสวยที่ว่าเมื่อไม่มีทรัพย์สินมรดกอื่นใดแล้วนาง สวยจึงไม่ต้องชำระหนี้ให้แก่ นายดวงในส่วนนี้จึงฟังขึ้น

สำหรับกรณีนายสองนั้น เมื่อนายดวงได้มีหนังสือ ทวงถามให้นางสวยผู้จัดการมรดกของนายหนึ่งชำระหนี้ตาม สัญญากู้ยืมเงินแล้ว นางสวยไม่ชำระหนี้ภายในกำหนด ๖๐ วัน นับแต่ได้รับหนังสือทวงถาม จึงตกเป็นผู้ผิดนัดซึ่งนาย ดวงเจ้าหนี้ต้องมีหนังสือบอกกล่าวไปยังนายสองผู้ค้ำประกัน ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ถูกหนี้ผิดนัดตามประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๘๖ วรรคหนึ่ง การที่ นายดวงมีหนังสือบอกกล่าวไปถึงนายสองเมื่อล่วงพ้น กำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่นางสวยลูกหนี้ผิดนัด นายสอง ผู้ค้ำประกันย่อมหลุดพ้นจากความรับผิดชอบในดอกเบี้ยและ ค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์ แห่งหนี้บรรดาที่เกิดขึ้นภายหลังวันครบกำหนดเวลา ๖๐ วัน นับแต่วันที่ถูกหนี้ผิดนัด ตามมาตรา ๖๘๖ วรรคสอง อย่างไร ก็ดี นายสองยังคงมีความรับผิดชอบในส่วนของตนเงินตามสัญญา กู้ยืมเงินที่ตนทำสัญญาค้ำประกันอยู่ ข้อต่อสู้ของนายสองว่า ตนไม่ต้องรับผิดชอบชำระหนี้เงินกู้ยืมตามสัญญาค้ำประกันจึงฟัง ไม่ขึ้น

มุมมอง

สัตยา อรุณชาลี

สวัสดิ์ศรีรับ สมาชิกจุฬาสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาและผู้อ่านทุกท่าน

สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา งดการบรรยาย ภาคปกติเวลา ๘.๐๐ ถึง ๑๖.๐๐ น. ภาคค่ำเวลา ๑๗.๐๐ ถึง ๑๙.๕๐ น. และภาคทบทวนวันอาทิตย์เวลา ๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. ในภาคหนึ่ง สมัยที่ ๗๐ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ ดังนี้ครับ

๑. วันเสาร์ที่	๘	กรกฎาคม	๒๕๖๐	(วันอาสาฬหบูชา)
๒. วันอาทิตย์	๙	กรกฎาคม	๒๕๖๐	(วันเข้าพรรษา)
๓. วันจันทร์ที่	๑๐	กรกฎาคม	๒๕๖๐	(วันหยุดชดเชยวันอาสาฬหบูชา)
๔. วันอังคารที่	๑๑	กรกฎาคม	๒๕๖๐	(วันหยุดชดเชยวันเข้าพรรษา)
๕. วันพฤหัสบดีที่	๑๓	กรกฎาคม	๒๕๖๐	(วันไหว้ครู งดการบรรยายเฉพาะครึ่งวันเช้า)
๖. วันอาทิตย์ที่	๒๓	กรกฎาคม	๒๕๖๐	(วันอบรมหลักสูตรภาคจริยธรรม)
๗. วันศุกร์ที่	๒๘	กรกฎาคม	๒๕๖๐	(วันเฉลิมพระชนมพรรษาของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร)
๘. วันเสาร์ที่	๑๒	สิงหาคม	๒๕๖๐	(วันแม่แห่งชาติ)
๙. วันอาทิตย์ที่	๑๓	สิงหาคม	๒๕๖๐	(วันหยุดต่อเนื่องวันแม่แห่งชาติ)
๑๐. วันจันทร์ที่	๑๔	สิงหาคม	๒๕๖๐	(วันหยุดชดเชยวันแม่แห่งชาติ)

ผมขอสรุปกำหนดการปฏิทินการศึกษาของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๗๐ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ และกำหนดการต่าง ๆ ที่สำคัญ ดังนี้ครับ

รับสมัครนักศึกษา

- * รับสมัครนักศึกษาใหม่ (ภาคปกติ) ๑๕ พฤษภาคม - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐
- * ชำระค่าธรรมเนียมการศึกษา (นักศึกษาเก่า) ๑๕ พฤษภาคม - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐
- * รับสมัครเรียน (ภาคค่ำ - ภาคทบทวน) ตั้งแต่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ไปจนกว่าจะเต็ม

จองหนังสือรวมคำบรรยาย

- ทั้งทางไปรษณีย์และที่สำนักอบรมฯ ๑ พฤษภาคม - ๒ มิถุนายน ๒๕๖๐

รับสมัครทุนการศึกษา

๑๕ พฤษภาคม - ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๐

พิธีไหว้ครูและมอบทุนการศึกษา

๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐

กำหนดเปิดภาคเรียน

- * ภาคปกติ ๒๒ พฤษภาคม - ๘ กันยายน ๒๕๖๐
- * ภาคค่ำ ๒๒ พฤษภาคม - ๙ กันยายน ๒๕๖๐
- * ภาคทบทวน ๔ มิถุนายน - ๑๗ กันยายน ๒๕๖๐

เนติบัณฑิตสมัยที่ ๖๙ ปีการศึกษา ๒๕๕๙

- * ประกาศรายชื่อเนติบัณฑิต สมัยที่ ๖๙ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๐
- * อบรมหลักสูตรภาคจริยธรรมเนติบัณฑิต สมัยที่ ๖๙ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐
- * ซ้อมใหญ่พิธีพระราชทานประกาศนียบัตรเนติบัณฑิต สมัยที่ ๖๙ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๐
- * พิธีพระราชทานประกาศนียบัตร ฯ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐

* กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ, กรรมการเนติบัณฑิตยสภา, กรรมการอำนวยการอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา ประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา, อนุกรรมการวิชาการ, อนุกรรมการพิจารณามาตรฐานการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตฯ อาจารย์ผู้บรรยายวิชาวิธีพิจารณาความอาญา (ภาคค่ำ) สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา น.บ. (เกียรตินิยม) น.บ.ท., น.ม. นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขานิติศาสตร์ (มหาวิทยาลัยทักษิณ)

ข่าว เนติบัณฑิตยสภา

ตรวจเยี่ยมห้องหนังสือหายาก

ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์ ประธานคณะกรรมการดำเนินการปรับปรุงห้องสมุดเนติบัณฑิตยสภาให้เป็นระบบอัตโนมัติ และอนุกรรมการฯ ตรวจเยี่ยม “ห้องหนังสือหายาก” ณ ห้องสมุดเนติบัณฑิตยสภา ชั้น ๓ อาคารเนติบัณฑิตยสภา เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๐

เปิดการบรรยายโครงการอบรมภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อม เนติบัณฑิตในยุคไทยแลนด์ ๔.๐

ดร.กนก จุลมนต์ รองเลขาธิการสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภาและผู้อำนวยการโครงการอบรมภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมเนติบัณฑิตในยุคไทยแลนด์ ๔.๐ เป็นประธานในการกล่าวเปิดการอบรมภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมเนติบัณฑิตในยุคไทยแลนด์ ๔.๐ ณ ห้องบรรยายกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๔ อาคารเนติบัณฑิตยสภา เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๐

บรรณาธิการแฉล่อง

วันวิสาขบูชา เป็นวันสำคัญยิ่งทางพระพุทธศาสนา ด้วยเป็นวันที่พระพุทธเจ้าประสูติคือเกิด ได้ตรัสรู้ คือสำเร็จ ได้ปรินิพพานคือดับ เกิดขึ้นตรงกันทั้ง ๓ คราวนับว่าเป็นเรื่องที่น่าอัศจรรย์ยิ่งที่เหตุการณ์ทั้ง ๓ เกี่ยวกับวิถีชีวิตของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่มีช่วงระยะเวลาห่างกันนับเวลาหลายสิบปี ซึ่งบังเอิญเกิดขึ้นในวันเพ็ญเดือน ๖ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ องค์การสหประชาชาติได้กำหนดให้ **วันวิสาขบูชา** เป็นวันสำคัญสากลของสหประชาชาติ ตามมติเป็นเอกฉันท์ในที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ ด้วยเหตุผลที่สำคัญในพระมหากษัตริย์คุณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าทรงเป็นมหาบุรุษผู้ให้ความเมตตาต่อหมู่มวลมนุษย์ทั้งหลายในโลก พระองค์ทรงเปิดโอกาสให้ทุกศาสนาสามารถเข้ามาศึกษาพุทธศาสนา เพื่อพิสูจน์หาข้อเท็จจริงได้ โดยไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนมานับถือศาสนาพุทธ และทรงส่งสอนทุกคนโดยใช้ปัญญาธิคุณ สอนโดยไม่คิดค่าตอบแทน กองบรรณาธิการจึงขอเชิญชวนทุกท่านทำบุญ ทำความดี ลด ละ เลิก อบายมุขต่าง ๆ ทำแต่สิ่งดีงามเพื่อความเป็นสิริมงคลในชีวิตและความสงบสุขในสังคมสืบต่อไป

จุลสารชาวนิตยภัณฑิตยสภา ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้ บทความ เนื่องจากปก เสนอเรื่อง “วันวิสาขบูชา วันสำคัญสากลของสหประชาชาติ” โดย ศิริอร เทศะบำรุง มณีนีลนุ์ กล่าวถึง ความเป็นมาของวันวิสาขบูชา, บทความ ปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่น่าสนใจ เสนอเรื่อง “แนวทางปฏิบัติกรณีที่ดินตกเป็นทางสาธารณะตามคำพิพากษา” โดย นาดลีนี ยุติธรรมดำรง กล่าวถึง องค์การบริหารส่วนตำบล ร. ขอหาหรือ กรณีที่ดินเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภททรัพย์สินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔ (๒) สามารถใช้บังคับที่ดินที่พิพาททั้ง ๑๙ โฉนด และมีผลทำให้โฉนดดังกล่าวมีสภาพใช้ได้สมบูรณ์ตามกฎหมาย โดยไม่ต้องมีการสลักหลังโฉนดว่าเป็นที่หรือทางสาธารณะได้ ใช่หรือไม่ ฯลฯ, บทความ คำพิพากษาศาลฎีกาที่น่าสนใจ เสนอเรื่อง “เขตอำนาจศาลของคดีที่เกี่ยวข้องเนื่องกัน” โดย ผศ.ดร.สมหมาย จันทรเรือง โปรดติดตาม, บทความ เจาะฎีกาเด่น เสนอเรื่อง “คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๔๕๙/๒๕๕๑” โดย รังสิชัย บรรณกิจวิจารณ์, มนต์ชัย ชินทรลีลา และ นกสร วิจักขณบดี กล่าวถึง หลักเกณฑ์การได้ภาระจำยอมมาโดยอายุความ ข้อสังเกตเปรียบเทียบกับภาระจำยอมโดยนิติกรรม และตัวอย่างคำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวข้อง, บทความ ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย เสนอเรื่อง “The Center for Rights and Liberty Protection in Criminal Cases” โดย ดร.กนก จุลมนต์ กล่าวถึง ข้อมูลและคำศัพท์เกี่ยวกับศูนย์คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในคดีอาญา โปรดติดตาม, บทความเรื่อง “กฎหมายที่ควรสนใจ” โดย สุรพันธ์ ทิมกระจ่าง เสนอเป็นตอนจบ, ข้อสอบพร้อมธงคำตอบในการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอัยการผู้ช่วย พ.ศ. ๒๕๕๔ วิชากฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เสนอข้อ ๖ - ๑๐ ปิดท้ายด้วย “มุขขำ” โดย สัตยา อรุณธารี

พบกันใหม่เดือนมิถุนายน

ศิริอร เทศะบำรุง มณีนีลนุ์

ติดตามอ่านจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาฉบับย้อนหลังได้ที่เว็บไซต์เนติบัณฑิตยสภา

<http://www.thethaibar.or.th>

เอกสารเผยแพร่ความรู้ แจกฟรี ห้ามจำหน่าย

(สงวนสิทธิ์ใช้ในกิจการของแผนกประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภาเท่านั้น)

จัดทำโดย **คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา** จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม

เนติบัณฑิตยสภา เลขที่ ๓๒-๒ หมู่ที่ ๑๖ ถนนกาญจนาภิเษก แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๗๐

พิมพ์ที่ : **บริษัท กรุงเทพมหานคร พิมพ์เนื่อง จำกัด**

๔๓/๑๗๒ ถนนพหลโยธิน แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐